

Razgled po svetu

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Iz Budapešte se poroča, da se občno govori da nezaupnica dana komaj zbranimu kabinetu grofa Kuhen-Hedervarey je povzročila mnogo nereda in ropota v obeh hišah državnega zbora.

V poslaniški zbornici je bilo vse razburjeno, zvišil krič in psovanje je zaključilo zasedanje. Grozen prizor je nastal vsled tega ker je poslanec Nagg imenoval Haubsbuntzane za tirolske kozje pastirje in grofa Kuhen pa za laika. Naga so radi razžaljenja njegovega veličanstva dali na zažgano klop. Grof Kuhen je nemudoma cesarju poslal poročilo in pričakuje se novih volitev za poslansko zbornico.

Rusija.

Petrograd, 30. jan. Resnica o iz Dunaja došlih poročilih, da je bil ondodni ruski vojaški ataše, polkovnik Marčenko zaradi vojnstva odpoklican se uradno demantira. Vkljub temu se pa poroča, da je ministrstvo polkovnika prestavilo v Carigrad in sedaj zahteva Avstro-ogrska država, da se Marčenkota odpokliče.

Nemčija.

Iz Berlina se poroča, da v državnem zboru so se prav dobro imeli. Cesar je prošil za nova državna dovolila za vojsko, katere mu predlogu pa so se socijalni demokrati po robu postavili.

Herr Vop Oldenberg, konservativec je napravil prav nered, ki je zahteval absolutno vlado. Socijalni demokrati so na to zavpili: Doli s absolutizmom!, in kazali govorniku pesti. Nered je trajal več minut. Oldenbergova prošnja je bila nekoliko grožee vsebine in bo vse kako povzročila krizo v zbornici, ker občno se sodi, da spiritus agens za to prošnjo je sam cesar Viljem.

Oldenberg se je med drugim izrazil: "Glede vojaških zadev se naj da absolutna moč cesarju, da dela po svoji volji." Temu reakcionarnemu govoru so nasprotovali celo govornikovi prijatelji.

Francija.

Pariz, 31. jan. Dasi je reka Seine od večerj jutra samo za 20 palcev pala zgleda vendar, da največja nevarnost je pri kraju. Preračunano je, da ako voda v tej meri pada, bo vzel celih 14 dni predno reka zadobi svojo normalno površino. Prebivalci trgov in vasi nad Parizom so mnenja, da bo voda od sedaj naprej hitreje padala.

V Parizu in mnogih krajih raznih provinc se položaj še ni zboljšal. Voda stoji še na raznih krajih in razna poslopja so se začela pogrezati in podirati. V krajih med Parizom in St. German je položaj skrajno resen. V Genevilliers in Colombes stoji voda 12 čevljev nad površjem tlaka in se vali z grozno naglostjo po tleh, delajoč grozno škodo.

Francija, posebno poplavljeni pokrajine so prava žetev za roparje. Iz poročil povzamemo, da je vojaščina več tatov, roparjev ali maroderjev postrelila. Vojaštvo straži po celem Parizu.

Iz vseh krajev francoske republike in iz Evrope in drugih delov sveta prihajajo podpore za ponesrečene in potrebne. Angleški kralj Edward je daroval v ta namen \$5.000.

Anglija.

London, 1. febr. Sedanji položaj volitev na Angleškem zgleda dovoljen v oziru reforme v gospodski zbornici in proračuna dohodkov in stroškov. Več se ne more pričakovati, ker vsi konservativci in število liberalcev se ne strinja s irskim "home rule".

Rezultat reforme v gospodski zbornici bo menda vplival na odstranitev dednih pravic. Glede oblasti prava zavzame (veto) so liberalci stališče zavzeli, da se lor-

dom isto odzivame, med tem ko konservativci ostanejo v tem oziru neodločni. Iz vsega tega se pričakuje zelo živahno gibanje ob času volitve. Kakor pa se kaže se bodoje parklji lordom vsaj nekoliko porezali če ne popolnoma.

Italija.

Rim, 31. jan. Vkljub temu, da se je vreme v Italiji zboljšalo, se vseeno od večih krajev poroča o novih poplovah. Reka Po je zelo narasla in bati se je, da bo zapustila bregove; na več krajih pojavile so se zemeljske polzeli. Iz Pernigije se pa poroča, da reka Tiber še vedno raste in da je že 3 čevlje višje narasla, kot pri zadnji povodnji.

Nikaragua.

Bluefields, 2. febr. General Estrada je izvedel, da se je 700 mož vladnega vojaštva utaborilo severno od Greytowna. Skupno z generalom Maturty odpošljeta večjo vojsko proti temu kraju in kot poročila govore je že 500 vojakov in dve vojni ladiji zavzelo smer proti Greytownu.

General Estrada je vedno pričakoval, da se državne trupe umaknejo iz Greytowna, menel, da s tem mu bo dana prilika zgrabiti se s sovražnikom. Angleška vlada je namreč prepovedala spopad v Greytown in to pa zato, ker v tem mestu se nahajajo angleški podaniki in lastujejo večji del mesta. Ameriška križarka Tacoma in angleška križarka Scylla leže v pristanišču Greytowna.

VESELA JEČA.

Iz Uhlrichsville, O. se poroča: Prav nekaj veselega se je pred kratkim v tukajšnji "bastili" prigodilo. Gnezd Uhlrichsville je "suho", vsaj teoretično a v praksi je stvar nekoliko drugačna. Prohibition se tu tako malo prohibira, kakor kod drugod. Šerif je tedaj ondan priliko imel, več zabojev vina in več ducatov steklenic whiskey zapleniti. Ker ni znal, kam s to "ropotijo", shranil jo je začasno v celico ječe. Toda žalibog, pozabil je o tem ječarja obvestiti. V noči sta bila dva "brezdomovinska trampa" prijeta in hajd v celico z njima, kjer so se nahajali konfiscirani alkoholni duhovi, in to brez da bi se bilo ječarju sanjalo o tem, kakšno katastrofo zaroti. Kar se je v noči dogajalo, si za moremo približno misliti. Stanje, v kakoršnem sta bila "trampa" drugo jutro najdena, smeši vsake popisovanje. Bila sta smrtno pijana, v polnem pomenu besede, ker bila bi kmalu v rokah, poklicanih zdravnikov, umrla. A s tem pa še ni konec nezgode. Dogodek o "dulce jubile-ječi" se je, seveda, zaznal in vsi "trampi" cele države Ohio so si Uhlrichsville za sestališče izvolili, tako, da stražniki zakona nemorejo več nezaželjene goste v mejah brzdati. To pride pač od tega, če se s prohibitionisti peča. V prihodnji prohibition volitvi, bo Uhlrichsville za "mokro" volilo.

Naseljevanje.

Te dni je bil neki Turčin, od naselniškega urada v New Yorku izključen, ker je svoje mnenje izrazil, da daje množčenstvu prednost pred enozensvom. Neki list dobro pripomnja, ki pravi: "Bi bil dobri mož lepo molčal in množčenstva gojil, tako bi tukaj lahko postal ugleden državljani."

Smešnica.

V švabski deželi je prišel mlad človek, ki se je nameraval oženiti. K spovedi, Duhovnik mu je tozadevna vprašanja stavil ter med drugim vprašal: "Ali si si obljud deviščva naložil? Ali si kateri drugi popred zakon obljubil?" — Na to odgovori Švab: "Deviščvo sem odložil, a obljubil nisem ničesar!"

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

Razne novice.

Obleka iz ribje kože.

Neko tartarsko pleme ob Peona, reki v Manžuriji, ki se živi s lovom rib in divjačine še sedaj nosi obleke napravljene iz ribjih kož. Ribe, kojih kože rabijo za obleke se imenujejo tamara. Kitajci so ta rod v zadnjih 100 letih skoro do cela uničili.

Najmanjši človek na svetu umrl.

Rueben Steere, kateri je bil dolga leta s Barnum Bailey ciklusom je umrl pretekli teden za pljučnico. Bil je 72 let star, 55 funtov težak in 47 palcev visok. V letu 1887 se je poročil s gospd. Annie Meyer, ki ni bila skoro nič večja kot on sam.

Božja jeza.

Broekton, Mass. Rimski kat. duhovnik Edwin J. Dolan je rekel: "Pariska povodenj in nevarnost za ondodno življenje je o-bisk božje jeze radi grehov mesta Pariz. Ljudstvo je grešilo proti Bogu in cerkvi in kakor je Bog kaznoval grešnike v starih časih, na isti način jih še danes kaznuje."

Brez komentarja.

Železniške nezgode.

V letnem poročilu meddržavne-pometne - komisije - zavzema tudi sedaj odstavek o železniških nezdah zvišeno mesto. S radostjo se naznana, da število v prometu usmrčenih potnikov in vslužbenecv v primeri prejšnjega leta se je znatno zmanjšalo, a vendar je še vedno previsoko. 2791 oseb je izgubilo življenje in 36.820 je bilo več ali manje poškodovanih. V prejšnjem letu so bile številke 3764, oziroma 68.989. Bilo bi vsega pripoznanja vredno, če bi se to zmanjšanje boljši prometni metodi in večji pozornosti vslužbenecv pripisati moglo, toda glavna stvar leži v tem, ker je v teh slabih časih zmanjšana promet.

Lucrez in Darwin.

Znameniti angleški geolog profesor Judd, je pripovedoval v predavanju koncem novembra o geologiji in razvoju ličen doživljaj, kateri se stika o sestanku z znamenitim kritikom Matthew Arnold-om. Le-ta pravi nekoč na pol šaljivo: "Jaz nikakor ne u-mejem, čemu Vi učeni ljudje toliko govorite o Darwinu, to je vendar že vse v starim Lucrezi-us-u bilo." Profesor Judd je na to odgovoril: "Da, Lucrezjus je to uganil, kar je Darwin dokazal." Na to Arnold s potuhnjeno resnobo: "O, ali to samo kaže, koliko večji mož je bil Lucrezjus, ko je neposredno znal resnice slutiti, med tem ko je Darwin življenje polno dela s tem zapravil, da je resnico našel." Profesor Judd dostavlja k temu, da nobena znanost nima preiskovalcem toliko zahvaliti, kot baš geologija. Naj bode še pripomnjeno, da navedeni uk je od Lucrezia v njegovi veliki pesmi o naravi obsežen. To naj velja, kot odgovor na članek v "Cl. A." z dne 21. sept. 1909 št. 75 ki se glasi: "Meje ved."

Posvetovanje o colnini.

Pri posvetovanju o colnem tarifu za volno, je Aldrich povdarjal, da brez varstvene colnine se ne more delavcem dostojna plača dati. Po uradnih statističnih podatkih, kateri so sedaj javnosti izročeni, je povprečna plača 10.000 tkalcev volnine v državi New Jersey-a \$393, in s državi Massachusetts \$415. Povprečna colnina za volneno blago znaša več kot 90 odstotkov od vrednosti in delavec dobivajo mesečno plačo \$3! Je li mogoče večji humberg?

V CHERRY UBITIH.....350
V PRIMERO UBITIH..... 97
V DRAKESBORO, KY..... 95
Ali ni to dovolj žrtve za dobo treh mesecev? U. M. W. of A. je darovala zopet \$2000 za ponesrečene v Primero in Drakesboro.

ZANIMIVI PODATKI.

Od vseh krajev se množijo pri tožbe o neznosni draginji mesa, surovega masla, sira, mleka, na kratko v vseh živilih, kar kmet pridelava in trust ceno nastavlja. Trust zastopa svoje stališče med drugim s tem, da pomnožena zahteva, je glavni povod, da cene kriviško gredo. Vlada pravi da hoče tudi v "tej smeri posvetiti."

V poročilu o pridelkih poljedelskega departementa podaja izkaz o številu in vrednosti pomorje živine, katera se je 1. januarja 1910 na farmah Zdr. držav nahajala, in iz tega se razvidi, da visoka cena govejega mesa ni nikakor v zmanjšanju števila živine utemeljena. Le prav neznatno nazadovanje pašne govede nasproti prejšnjemu letu je dokazano, med tem ko se je število molznih krav in ovac pomnožilo. Edo število prešičev, se je občutno skrčilo.

Število molzečih krav znaša 21.308.000 in povprečna cena po \$35.70 znaša skupno vrednost \$780.308.000, nasproti številu 21.720.000 v povprečni ceni \$32.36 in skupni vrednosti \$702.945.000 v prejšnjem letu.

Število ostale govede znaša 47.279.000, povprečna cena \$19.41 in skupna vrednost \$917.453.000, nasproti številu 49.739.000, v povprečni ceni \$17.49 na komad, in v skupni vrednosti \$863.754.000 v prejšnjem letu.

Število ovac je bilo 57.216.000, v povprečni ceni \$4.08 in v skupni vrednosti \$233.664.000 nasproti skupnemu številu 56.084.000, v povprečni ceni \$3.43 in v skupni vrednosti \$192.632.000.

Število prešičev je bilo 47.782.000 v povprečni ceni \$9.14 komad in v skupni vrednosti \$436.603.000, nasproti 54.147.000 komadom v povprečni ceni \$6.55 in v skupni vrednosti \$354.794.000 prejšnjega leta.

Požar.

Rojak Fran Gram, prodajalec z zemljišči v Naylor, Mo. nam poroča, da je obče priljubljeni rojak Fran Levar, kateri se je ravno začel opomoči in kateremu se je bodočnost brezskrbnega kmeta že smejala, v noči 28. januarja pogorel. Ogenj je nastal v sušilnici in kmalu objel vsa gospodarska poslopja in hišo. Ves poljski prideljek in tudi gotovina v pamirnatem denarju mu je zgorela. Rešil je samo življenje in živino.

(Op. ur. Tozadevni dopis o pri-liki.)

Grozni zakoni.

Iz Honolulu se poroča: Hamburg-Ameriški parnik "Cleveland", kateri pluje s 660 turistov na krovu, okolo sveta, je zopet od tu odplul, ne da bi bil le eden potnikov na kopno stopil. Pritanski davkar Stackable je bil namreč iz Washingtona podučen, da se morajo zakoni o obrežnem plovstvu strogo izvrševati in da parnik "Cleveland" se mora v globo \$200 obsoditi za vsacega potnika, kateri bi na kopno stopil. Ko se je o tem zaznalo, ni hotel nikdo onih 660 potnikov na suho, narkar je parnik pot v San Francisco nadaljeval, kjer najbrže tiste sitnosti čakajo. V tukajšnih trgovskih krogih so nad tem zakonom silno razburjeni, ker potniki so nameravali več dni tukaj prebiti, da si mesto in otok ogledajo, tako so pa lepi dohodki uničeni. Trgovci iz Honolulu namenjajo protest pri ministrstvu za trgovstvo in delo v Washingtonu vložiti.

Dobrovoljnost (?).

St. Louis, Mo., 22. jan. Štirje moški so minulo noč vlak št. 8 Missouri-Pacific železnice blizu Eureka, 30 milj od tukaj ustavili, odpregli stroj in poštini voz in se odpeljali. Potem ko so poštne pošiljke, katere so za dragocene smatrali, pobrali, so pobegnili. Roparje išče 100 pomožnih šerifov. Na nekega sprevoznika so streljali, a ni ranjen.

Iz delavskih krogov.

GROZNA RAZTRELBA.

200 premogarjev zopet žrtve mamona.

Primero, Colo. 1. febr. Trideset trupel, obžganih in zmečkanih so danes opoludne iz rova na površje prinesli. Iz med teh je bil samo eden pri življenju in še za tega se dvomi, da bi okrevale.

Premogokop, v katerem se je prigodila raztrelba je last Colorado Fuel and Iron družbe, ki je ena največjih nasprotne Western Federation of Miners.

Delavci in ljudstvo v Primero, Colo. trdi, da na dan eksplozije je bilo v rovu najmanj 200 delavcev, med tem ko družba prikriva število ta dan v rovu nahajajočih se premogarjev in trdi, da je bilo takrat samo 70 delavcev v rovu.

Do sedaj se trudijo z rešnim delom, vendar ves up, da je kateri delavec pri življenju ostal je izključen, ker v rovu se plin hitro množi, a poleg tega je pa raztrelba s groznim načinom poškodovala vse naokolu.

Vposleni so večina Slovani (menda tudi Slovenci.) in Ogr.

Daljša poročila se nestrpno pričakujejo. To je ena največjih katastrof po oni v St. Paul premogokopu v Cherry, Ill. v kateri je nad 350 premogarjev živih pogorelo. St. Paul premogokop so danes od pečatili.

Štrajk v McKees Rocks, Pa.

Iz Pittsburgh, Pa. se poroča, da je na stotine delavcev proti Pressed Steel Car družbi v McKees Rocks, Pa. zastavkalo in sicer radi tega, ker družba ni jim se sedaj dala one plače, katero je privolila plačati ob času zadnjega štrajka. Delavci zahtevajo medzno lestvico izza leta 1907 to je povšek 15% sedajne plače.

Na štrajku so sami Američani. Delo na 400 vozovih se je še zadnjo soboto prenehalo.

Informacija.

Iz Joliet se poroča, da je Clark Johnson pomožni državni tovarniški inšpektor vložil informacijo proti St. Paul premogarski družbi glede vposlenja desetih dečkov pod šestnajstim letom. Trije teh dečkov so zgubili življenje v ognju, ki se je pripetil v Cherry premogokopu zadnjo jesen.

Bo-li država kaznovala družbo radi prestopka državnih zakonov?

Požar.

V neki tovarni v Philadelphia je nastal velik požar, ki je uničil celo poslopje in napravil skoro pol milijona dolarjev škode. 20 deklet-delavk se pogreša. 5 ožganih trupel so že potegnili iz razvalin. Ogenj se je tako bliskoma razširil, da je bilo nemogoče rešiti človeška življenja.

Osoda delavstva.

Fishkill Landing, N. Y. 21. jan. Petnajst mož, med njimi trije Amerikanci, je bilo danes popoldne vsled prezgodnje razstrelbe nitroglicerina v nekem predoru usmrčenih; pet drugi so bili živi rešeni, toda grozno obžgani in pohabljeni. Predor tvori en del podzemnega vodila, katero New York iz Catskill z vodo preskrbuje.

Kaj je prezgodnja razstrelba povzročila, ni znano, a mnenje je, da neki delavec, ki je nosil bakljo, se je spodtaknil in padel, pri čemur se je vžigalna vrzel užgala. V predoru je bilo dvajset mož, ki so razstrelne luknje vtali ter s razstreljivom nabijali. Baš so se mislili odstraniti, ko se je razstrelba prigodila. Onih pet, ki so še žive našli, bili so bližje vhoda, kar jih je, smrti rešilo.

Emil Seidel, socijalist kandidira za župana mesta Milwaukee, Wise, Menimo, da ob času volitev glasujejo vsi naši rojaki za Moza, ki zastopa delavske interese.

STEEL TRUST PROTI DELAVSTVU.

Deputirani šerifi v Hammond, Ind., so streljali na ženske, ki so simpatizirale s stavkarji proti Standard Steel Car Co.

Ime žene je Ana Hondak. Poleg te žrtve bilo je še več ljudi poškodovanih kot rezultat izgre-dov.

Sramota pa je, da ljudje — pomožni šerifi — ki so najeti, da varujejo imovino kakor tudi osebe na tak sramoten način izzivajo srd delavstva.

P. J. McArdle, predsednik Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers, se nahaja v Chicago, da pomaga pri boju proti United States Steel korporaciji in da organizira delavstvo te stroke. V So. Chicagi se namerava vseh 7000 delavcev pri Steel družbi organizirati. McArdle se potem poda v Joliet in Milwaukee s istim namenom.

Boj proti jeklenemu trustu financira American Federation of Labor in vsak unijski delavec se je že naprosil, da prispeva v ta namen po 10c in da s tem pomore organizaciji prekrizati trustovo namero, razbiti delavsko organizacijo. —

1.500 štrajkarjev v Hammond, Ind. je deloma zmagovalo nad Steel Car Companijo. Bili so na štrajku dva tedna in sedaj se govori, da se bodo delavci organizirali. Družba se sicer protivi temu koraku od strani delavstva, vendar vse kaže, da bo delavstvo zmagovalo, vkljub vsem težavam in nasprotovanjem mestne uprave in župana, ki nazivlja štrajkajoče delavce za "Anarhiste".

STRAN OD LEAD, SO. DAK.!!

The Homestake Mining Company je izdala okrožnice, da v South Dakoti je zopet vse v redu, toda ne dajte se zapeljati tem napačnim poročilom, ker nihče ne more delati za gorenjo družbo, da ne bi postal SKAB in moral podpisati sledeče napram kompaniji:

"Jaz nisem član nobene delavske unije, in zato, da bom vposlen pri HOMESTAKE MINING COMPANY se zavežem, da ne bom postal unijec v tej službi."

Torej delavci, stran od South Dakote. Ernest Mills, Tajnik-blagajnik Western Federation of Miners.

Delavska nevarnost.

Collinsville, Ill. V Cuba-premogovniku vposlena premogarja George Grim in Herman Blues, sta bila vsled strmoglavljenja v 325 čevljev globoki soht usmrčena. —

KRANJSKE PRATIKE.

Še imamo nekaj pratik v zalogi in zato opozarjamo naše čitatelje in naročnike, da si iste nakupijo dokler jih imamo še v zalogi. Cena 12c. poštnine prosta.

Glas Svobode Co.

1518 W. 20th St. Chicago, Ill.

Listu v podporo.

J. Mandel 25c. M. Malenšek 50c. —

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:

za \$ 10.30	50 kron,
za \$ 20.45	100 kron,
za \$ 40.90	200 kron,
za \$ 102.25	500 kron,
za \$ 204.00	1000 kron,
za \$ 1018.00	5000 kron,

Poštarina je vršena pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljke izplačuje o. kr. pošt-no hranišni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilčneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa Domestic Postal Money Order ali New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Na pisma brez znamke za odgovor se ne odgovarja.

VOHUN.***

SPISAL J. F. COOPER.

Prvo poglavje.

Bilo je koncem leta 1780, ko je sameat popotnik jezdil po številnih zapadno čestrskih dolincah.

Mokler in mazel, vedno hujši veter je pihal od vzhoda in naznanjal bližajočo se nevihto, od katere je bilo pričakovati, da bo, kakor po navadi, trajala več dni, in vajeno popotnikovo olko je zaman prodiralo večerni mrak, da bi zagledalo streho, kjer bi našel zavetje proti dežju, ki je že začel padati, in še kaj drugih ugodnosti.

A ničesar ni mogel zapaziti nego male, nevaljive kože nižjih stanov, s katerimi priti v dotiko se mu ni zdelo varno.

Zapadno-čestrska tla so bila postala, potem ko so zasedli Angleži otok in mesto New York, nevtralna tla, na katerih sta se, dokler je še trajala revolucijska vojna, gibali obe stranki. Velik del prebivalstva je kazal tedaj — bodisi iz udanosti bodisi iz straha — nevtralnost, ki je nikakor ni čutilo.

Bolj južna mesta so bila seveda bolj pod gospodstvom (angleške) krone, dočim so severna, v varni bližini ameriških čet, hrabro branila svoje republikanško mišljenje in pravico do samovlade.

Ali kaj mnogo jih je nosilo krinke, ki celo danes še niso pale, in marsikdo je legel v grob s sramotnim znamenjem sovraženika svojih domovinskih pravice, ki je bil skrivaj koristen agent voditeljev revolucijske stranke, dočim je marsikateri goreči patriot skrivaj dobival angleške denarje.

Pri glasu konjskega peketa je pokukala žena naselnika previdno izza hišnih vrat, premotila jezdeca in šepetaje počela o njem svojemu možu, ki je bil pripravljen, da se pri prvem sumljivem znaku umakne v bližnje gozdove.

V tem času pač ni vladala po teh krajih postava, in pravica je bila odvisna od osebnih interesov, od strastij močnejšega.

Ponosna prikazen jezdečeva je vzbujala pri stanovalecih koč najrazličnejša domnevanja; marsikje, koder je bila vest posebno čutljiva, pa nemajhno prestrašnost.

Utrujen od ježe in željan uiti nevihti, je sklenil popotnik, da poprosi pri bližnji hiši potrebnega zavetja. Tako je potrkal torej, ne da bi stopil iz sedla, krepko na vrata jako pohlevnega stanovanja.

Ženska srednjih let, katere zunanost ni bila nič bolj valjbljiva od hiše, se je prikazala, prestrašena zopet zaprla vrata in vprašala zdaj le skozi špranjo, kaj da želi.

"Ni še čisto končal svoje prošnje, že ga je brž prekinila:

"Ne sprejemam rada v tako nevarnih časih tujca pod streho. Sem sama stara ženska, to se pravi, nikogar ni v hiši razun starega gospodarja, kar je eno in isto, a četrt ure dalje najdete hišo, kjer vas sprejmejo, in še zastoj. To bo boljše, kakor rečeno. Harvey-a ni doma — dal Bog, da bi se izpametoval in pustil potepanje! Čisto na dobrem je zdaj tukaj — in naj bi pustil svoje nemirno življenje in začel kaj pametnega, kakor drugi v njegovih letih in z njegovim posestvom. A Harvey hoče imeti svojo glavo in umreti navsezadnje vendar le vagonu!"

Ze v začetku njenega govora se je tujec obrnil, da bi ubogal njen svet, ko je nekaj v njenih besedah vzbudilo njegovo pozornost.

"To je torej Harvey-eva stanovanja?" je vprašal.

"No, to se komaj more reči," je odgovorila, "ker ga ni nikoli, ali pa le redkokdaj, tako da ga komaj spoznam zopet, kadar se mi zdi vredno, da se polkaze svojemu staremu očetu in meni. Pa meni je vseeno, ali pride ali ne pride!"

S temi besedami je zaloputnila vrata in jezdec je bil popolnoma zadovoljen, da si poišče drugo koč, kjer najde gostoljubnejši sprejem in večjo varnost.

Hiša, ki se ji je bližal zdaj, je bila dolgo in nizko kamenito po-

slojje s stranskima kriloma. Prijazni leseni stebri, čedni plотовi in gospodarska poslopja so podeljevala dvorec imenitnejše lice, nego so ga imeli drugi v tem kraju.

Popotnik je potegnil konja za zid, kjer je bil nekoliko bolje obvarovan viharja in dežja, vzel v roko svojo bisago in potrkal glasno na vrata.

Brž se je prikazal star zamelec, kateremu se je zdelo očitno odveč, da bi v takem slučaju vprašal svojo gospodo za dovoljenje, kajti takoj je tujca, premotriviši ga z enim samim ostrim pogledom, pustil v hišo in ga peljal v prijazno sobo, kjer je gorel svetel ogenj in razširjal prijetno gorkoto.

Tujec je oddal slugi svojo bisago, pozdravil starega gospoda, ki se je vzdignil pri njegovem vstopu, se priklonil trem, pri ročnem delu sedečim damam, ponovil svojo prošnjo za prenočišče in začel nato odlagati plašč in dolgi šal, ki mu je ovijal glavo in vrat.

Družba v sobi, ki ga je gledala pazljivo, je spoznala zdaj v njem visoko, nenavadno prikupljivo prikazen kakih petdesetih let.

Tujčeve poteze so izražale ravnodušnost in dostojanstvo; nos je bil raven, skoro grški; sivo oko mirno, zamišljeno, skoro otožno. Usta in brada so kazala trden, stanoviten značaj.

Njegova popotna obleka je bila preprosta in skromna, a talkega blaga in kroja, kakor so jo nosili v tistih krajih samo boljši ljudje. Njegovi po vojaško ostrizeni lasje in način, kako se je držal in kretal, to pa je kazalo očitno, da je vojak.

V vsem in splošnem je bila njegova prikazen tako znamenita in tako očitno je moral biti to fin človek, da so ga pozdravili vsi, ne le gospod, ampak tudi dame. Še enkrat in še prijaznejše nego, popreje, kakor dobrodošlega gosta.

Hišni gospod je bil za nekaj let starejši od tujca in njegova oseba, obleka in vsa njegova okolica je pričala, da je živel mnogo v najboljših družabnih krogih.

Izmed dam je bila ena, dasi že pri štiridesetih, še neomožena, drugi dve, veliko mlajši, pa sra dosegli najbrže komaj še le polovico te starosti.

S evetjem najstarejše je bilo seveda pri kraju, vendar so dajali lepi lasje in iskrene oči njenemu obličju zelo prikupljiv izraz, in krotkost in ljubeznivost njenega vedenja sta ji podeljevali čar, ki ga marsikatera mladostna prikazen nima.

Sestri — spoznati ju je bilo na popolni podobnosti, — sta bili v najponosnejšem evetju mladosti, rože so dčile njuna lica, njune oči so žarele v onem ognju, ki o znanja notranji mir in nedolžnost.

Potem ko je bil ponudil gospod Hvarton gostu kozoarec izvrstnega vina, je sedel, s svojo čašo v roki, zopet k ognju.

"Na koga zdravje mi je čast izprazniti to čašo?" je vprašal z izvedajim pogledom na tujca.

Popotnik, ki se je bil usedel na drugo stran kamina, je uprl oči počasi v gazdarja in odvrnil, pri čemer mu je lahna rdečica zletela preko obraza:

"Moje ime je Harper."

"Gospod Harper!" je rekel gospodar. "Čast mi je, piti na Vaše zdravje."

Gospod Harper se je priklonil z zahvalo in nato se je zatopil v misli.

Deklici sta odšli s teto, gospodično Ivanka Pétnovo, da preskrbita kaj za pogostitev nepričakovane obiskovalca.

Gospodar bi bil očitno rad začel pogovor z molčecim gostom, a ni vedel prav, kako, dokler mu ni prišla na pomoč njegova pipa, ki jo je bil vzel zopet v roke.

"Težava je," je rekel gospod Hvarton — pustivši stvar, katere bi se bil rad doteknil, zazdaj še nevidno na strani, "dobiti takega tobaka, kakor ga je človek navajen."

"Mislim, da newyorške štacune bi morale imeti najboljše tobak v deželi," je menil tujec mirno.

"No, da..." je odvrnil s pomislekom gospodar, dvignil oči k

Harperju, a jih takoj zopet posilil pred njegovim srepim pogledom. "V mestu ga mora biti dosti; toda zdaj za vojne je vsako, tudi najnedolžnejše občevanje z mestom prenevarno, da bi človek samo zaradi tobaka hodil tja."

Pogled, ki ga je vrgel Harper na še odprto tobakiro, je napolnil Hvartona s strahom, dasi njegov gost glede očitno izborne kakovosti tobaka ni črnil besede.

Po kratkem molku je gospod Hvarton zopet povzel besedo.

"Zelel bi iz vsega srca, da bi bil ta zoprni boj že pri kraju, in bi mogli zopet v miru in prijateljstvu občevati s svojimi znanci in sorodniki."

"Dá, zelo bi bilo želeli to," je rekel Harper z nekakim povdarikom, vrgši zopet nagel pogled na svojega gazdarja.

"Nisem slišal, da bi se bilo od prihoda naših zaveznikov sém zgodilo kaj znamenitega," je rekel Hvarton, izskavajoč pipo in obračajoč gosta hrbet.

"Nič enakega ni slišati."

"Ali se ima zgoditi kaj važnega?"

"Ali se pričakuje kaj?"

"Dá — naravno je, da se od tako velike sile, kakor je zbrana pod Rošanb-om*", nekaj pričakuje."

Ker ni — razun nemega pokimanja z glavo — dobil nobenega odgovora, je počasi zopet prižgal pipo in nadaljeval:

"Na jugu je bolj živahno... Gates** in Cornwallis*** hočeta menda ondi odločiti vojno."

Harperjevo čelo se je omračilo — nagel blisk je švignil iz njegovih oči.

Komaj pa sta opazili sestri, ki sta prišli zopet v sobo, to hipno razburjenje, ki je tujca čudno oplešalo, ko so že zadobile zopet njegove poteze prejšnjo mrzlo ravnodušnost.

Starejša sestra se je premaknila parkrat na svojem stolu, predno je rekla z glasom, v katerem je zvenelo precej triumfa:

"General Gates ni bil napram grofu tako srečen kakor napram generalu Burgojne****"

"Ali Sara, general Gates je Anglež!" ji je hitro segla v besedo mlajša dekleca, nkar je zardela nad lastno drznostjo in brž jela brkljati po košarci za ročna dela, upajoč, da se nihče ne zmeni za njeno opazko.

Toda popotnik, na čigar ustnice se je prikradel zdaj nov izraz, je vprašal šaljivo:

"Ali smem vprašati, kaj sklemate iz tega?"

Fanikin obrazek je obšla še hujša rdečica in le z obotavljanjem je odgovorila:

"Jaz... in sestra sve včasih različnih mazorov o junaških činih Angležev."

Pri teh besedah je zaigral otroško-nedolžen smehljaj okrog njenih ustnic.

"V čem se razlikujejo ta mnenja?" je vprašal Harper z glasom skoro očetoške dobrohotnosti.

"Sara meni, da Angleži ne podeljejo nikdar — jaz pa ne zaupam toliko v njihovo nepremagljivost..."

Popotnik ni odgovoril, ampak gledal nekaj časa molče in zamišljeno v ogenj.

Gospod Hvarton se je trudil zaman, da bi doznal politična nazarja svojega gosta; tujec je ostal zaprt. In ko je gospodar vstal od kamina, je bil v globoki nevednosti gledel takrat tako vevvažne točke v značaju svojega gosta — katerega je zdaj vljudno povabil v sosebno sobo k večerji.

Gospod Harper je ponudil gospići Sari roko, Fanika jima je sledila vprašujoč se, da ni-li morda žadila tujčeva čutila?

Zunaj je razsajala zdaj nevihta z vso besnostjo in zdaj še le je bilo prav občutiti vso blagodejnost tihe, tople sobe.

Naenkrat se je začelo zapored-

* Francoski general, ki je bil prišel z močnim vojem Amerikancem na pomoč.

** General Horatio Gates (Gee), rodom Anglež, je bil poveljnik vstaskih čet Amerikancev.

*** Grof Cornwallis (Kornolis) = poveljnik angleške vojske.

**** John Burgojne (Bergojn), angleški general, je kapituliral dne 17. oktobra 1777 pri Saratogi v newyorški državi s 5000 možmi pred generalom Gatesom.

no trkanje na hišna vrata in zamorec je prišel javiti gospodarju, še eden od nevihte zasaden popotnik da prosi prenočišča...

Pri prvem trkanju je bil Hvarton vstal nemiren, njegovi pogledi so begali od gosta k durim, kakor bi domneval, da mora biti ta drugi obisk v kakki zvezi s prvim. Komaj da je utegnil reči z negotovim glasom zamorec, da mu je tujec dobrodošel, že so se naglo odprle duri in je novi gost stopil v sobo.

Ko je zadel njegov pogled na Harperja, je obstal za hip in potem ponovil vljudno svojo prošnjo za vsprejem.

Prikazen tega novega posetnika je bila Hartonu in njegovim hčeram silno nevshečna; ali hude nevihte in negotovost gledé mogočih posledic sta prisilili starega moža, da je, kakor tudi nerad, privolil.

Gospodična Petnova je poskrbela, da je prišlo nekaj novih skled na mizo, in gospodar je prijazno poprosil tujca, naj se blagovoli zadovoljiti z malim, kar je še na razpolago, kajti drugi da so že povečerjali.

Novi gost je vrgel svoj grobi plašč na stran, se spustil lagodno na ponujeni stol in se brez ceremonij spravil nad skledo in krožnik, da potolaži svoj nenavadni apetit.

Vendar se je za vsakim grizljajem v skrbeh ozrl po Harperju, ki je motril njegovo zunanost z oostro, za njen predmet silno neprijetno.

Slednjč si je natočil neznanec kozarec vina, pokimal tujcu, ki ga je fiksiral, izpil in rekel nato ne brez grenkobe.

"Pijem na najino boljše znanje, gospod. Mislim, da se vidiva prvi pot, dasi izraža Vaš opazujoči pogled menda nasprotno."

Vino je bilo videti po njegovem okusu, kajti tlesnil je z jezikom, dvignil steklenico proti luči in občudoval svetlo, žarečo barvo.

Dalje prihodnjič.

Dovolj hrane.

Kedar človek zadovolji svoj glad in ne more več jesti, takrat ve, da je prejel dovolj hrane. Vendar temu ni vedno tako. Če gre hrana skozi telo, da ni bila prebavljena ali vsaj dobro ne, tedaj mu malo, če ne popolnoma nič, zaleže in počuti se lačnega kmalu po obedu. Zelodec in čreva so utrjena, nočejo delovati in tedaj je potrebno dati jim vso omoč, ki jo potrebujejo za opravljanje svojega dela brez težave. Zelo dobro krepčilo, ki daje pomenljiv rezultat je v tem slučaju Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto ojači prebavne organe in jih pripravi zmoežne za sprejem dovolj hrane, to je toliko, kolikor telo potrebuje za ohranitev zdravja in moči.

Rabite ga, kedarkoli vaš apetit in vaša moč nista taka kot bi morala biti, če ste nervozni, nimate energije, vas grize in v vseh boleznih želodca in črev.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

Hitra pravica.

Pravica v državi Jersey je v resnici hitra in gotova. James Green je bil obsojen na osemnajst mesečno ječo radi tatvine enega centa iz "slot mašine". Če se bi pa nesrečnež inkorporiral in dobil čarter pod postavami države New Jersey, kral bi lahko kolikor bi hotel, ne da bi se mu kaj zalega od strani pravice zgodilo.

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

USTANOVILJENO 25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO, Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetownu pri Frank Markus v prvem nadstropju

Plačaj NITEN CENT, Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posrebeno dobro 14k poručeno veržico in največ darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO 505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

NAJBOLJŠI ZDRAVNIK

je tisti, katerega zmožnost in izkušnost v zdravljenju Vam GARANTIRA, da Vas zamore v kratkem času hitro, uspešno in popolnoma ozdravi.

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE kot glavni zdravnik in ravnatelj na

SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU V NEW YORKU

Vam je dosti jasn dokaz, da je naš slavn svetovnoznani

Dr. J. E. Thompson.

Dr. J. E. THOMPSON,

najboljši zdravnik, kateremu je vsaka bolezen dobro poznana in kateri ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, za to Vam ne bode nikdar žal ako se takoj njemu poverite v zdravljenje, ker le tako zamogli bode v kratkem svoje zaželjeno zdravje nazaj dobiti.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKÉ BOLEZNI

katera bi ne bila Dr. J. E. THOMPSONU popolnoma dobro ne poznata in katere bi se on ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti. — Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, ter Vam zamore z njegovo zmožnostjo GARANTIRATI da Vas bode gotovo uspešno ozdravil in ako bolehte naj si bode za katerikoli akutni, ali zastareli notranji ali zunanji bolezn, kakor tudi se tako nevarni in teško ozdravljivi moški ali ženski spolni bolezni. On je na zboru od več stotin zdravnikov dokazal, da lahko bolnika ozdravi, ne da ga osebno pregleda; njemu zadostuje natančni opis bolezni v pismu, akopram je bolnik od njega še tako oddaljen.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Postedice onanije, triper, čanker, sifilis, impotenco, ali nezmožnost do spolnega občutja; polucijo, ali gubitek moškega životnega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruh, nervoznost; vse živčne bolezni; naduha, katere in prehlad, neuralgijo, zlato žilo; božjast; vodenico, vse spolne bolezni na notranjih ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; beli tok; padanje maternice; neplodnost; — vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, hrasle in rane; mazulje na lici; uši na spolnih delih, i. t. d.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

Zatoj rojaki: Ne obupajte ako Vas drugi zdravniki niso mogli, ali ne morejo ozdraviti. Bolehte-li od naj si bode katere koli bolezni, ter Vam je zdravniška pomoč neobhodno potrebna, in ako želite da bode v kratkem in popolnoma ozdravili, poverite samo izkušnemu, vestnemu zdravniku svojo bolezen v zdravljenje, radi tega natanko in brez sramu opišite svoje bolezni v materinem jeziku, ter v pismu natanko naznanite kako je bolezen nastopila, koliko časa traja in se razvijala, ter pisma naslavljajte edino le na:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

Dr. J. E. THOMPSON, 342 W. 27. St. New York

Uradne ure so: Ob delavnikih od 1 do 5 ure pop. V nedeljo in prazd. od 11 ure do 3 popoldan

Pol mesečne obresti zastoj.

V loge prejete med 1 in 15 januarjem se obrestujejo od prvega naprej. Mi vam pomagamo začeti novo leto s bančno vlogo.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 Blue Island Ave.

Ob sobotah odprto od 6 do 8 ure večer.

Govori se v polskem in češkem jeziku.

Zimski čas je za učenje

ANGLEŠČINE brez učitelja

po navodilu:

Slovensko-angleške slovnice, Slovensko-angleškega tolmača in Angleško-slovenskega slovarja.

Knjiga v platno vezena stane \$1.00 in je dobiti pri

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St. New York, N. Y.

PIŠITE PO CENIK KNJIG!

Slovensko Narodno Samostojno Društvo V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVILJENO 25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN ARKO, Ravensdale, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: MIKE FERLICH, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetownu pri Frank Markus v prvem nadstropju

Plačaj NITEN CENT, Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posrebeno dobro 14k poručeno veržico in največ darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO 505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

PLAČAJ NITEN CENT, Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posrebeno dobro 14k poručeno veržico in največ darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO 505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

PLAČAJ NITEN CENT, Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posrebeno dobro 14k poručeno veržico in največ darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO 505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

PLAČAJ NITEN CENT, Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posrebeno dobro 14k poručeno veržico in največ darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO 505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

Rojakom Slovincem naznanjava, da sva odpra

Gostilno "Slovenski Dom"

na 2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22. Mladič & Krampats.

Edward Pauch

gostilničar 663 Blue Island Avenue CHICAGO.

ODVETNIK PATENTI.

CARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO. Tel. 3889 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek.

Pod vodstvom Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

delika Dvorana za društvene in unijske seje. In Vraga dvorana za koncerte, ženit

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nekomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO (predsed.), 11212 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ, Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJEC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill. Denarne posiljitve pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsak zadnji četrtek v mesecu.

IZVLEČEK REDNE SEJE
GLAVNEGA ODBORA
S. S. P. ZVEZE.

27. jan. 1910 se je vršila seja pod predsedstvom br. A. Mladiča. Navzoči so bili sledeči bratje odborniki: Anton Mladič, Jos. Ivanšek, M. V. Konda, Jos. Benko, Louis Skubie, Anton Duller, A. H. Skubie in John Mladič.

Po prečitani in odobrenju zadnjega zapisnika povzame brat predsednik najprvi besedo, ter graja nedoslednost nekaterih uradnikov glavnega, gospodarskega in pomožnega odbora, ki se ne udeležujejo včasih več zaporednih sej. Sklenilo se je, da se v bodoče morajo vsi uradniki redno sej udeleževati, ako bi se katerikoli odbornik vseh določb ne držal ter glede odsotnosti se pisмено ne opravičil ima gl. tajnik obvestiti glavni odbor ozir. društvo, da da isto dotičnikom ukor ter ako vidi potrebno tudi voli nadomestnika.

Potem poroča br. tajnik o vstrelnem članu Jkapeljnu, dr. št. 8 v McGuire, Colo. Oficijelno se je sklenilo, da se napadalec br. Valentina Zupančiča, ki je streljal, suspendira od vsih podpor, glede izključitve pa se počaka izda sodnijske obravnave.

Nato predloži br. tajnik, poročilo porotnega odbora o br. Mikšu, članu dr. št. 18 v Girard, O., ki se je na njega obrnil glede nezadostne bolne podpore. Predsednik br. Zajec in br. Matko sta bila za to, da se tožitelju podpora plača z 1. novembrom naprej; br. Duller pa, da se mu plača po preteklu šest mesecev od dne sprejetja v društvo. Glavni odbor pa je sklenil ravnati se po pravilih, ter ob enem naložil tajniku naj citira tozadavne paragrafe v pravih porotnih odborih in dotičnemu društvu.

Tajniku se je nadalje naročilo naj odpíše dr. 16 v Clinton, Ind., da preskbi vse potrebne listine v svrhu izplačila bratu Cesarju, ki je bil operiran na sklepihu. Isto tako naj ravnja z dr. št. 20 v Cleveland, O. glede izplačila bratu Hočevanju, ki je bil tudi operiran na isti bolezni. Isto se naj zgodi z dr. št. 2 v Claridge, Pa. glede br. Frank Matko.

O zahtevi vrhovnega zdravnika, ki zahteva večjo plačo se njegovo prošnjo odloži do prihodnje konvencije, ter tajniku naroči da to stvar žnjim pravna in na prihodnji seji poroča.

Charter, spremembe imena iz S. N. P. Z. na S. S. P. Z. se je predložil in odobril.

Poročilo o umrlem br. J. Butala član dr. št. 1 v Chicago, Ill. se vzame na znanje ter določi glede na izplačitev usmrtnine, da se ravnava po pravilih.

Nadalje poroča br. tajnik, da je preskrbel pečate za vse podrejena društva, in da jih je tudi že razposlal. Odbor je sklenil, da se računna društvam za isto po \$1.75, in glede uplačilnih knjižic pa po 10 centov komad.

Poročilo novo pristopivšega

društva št. 41 v Ambridge, Pa., v katerem naznanja enega moža, ki je 47 let star naj se ga li sprejme; določilo se je, naj se dotičnik izkaže z verodostojnimi listinami.

Glede tiskovin se je določilo, da se tiska 2000 pravih, 100 charterjev za društva, 2000 sprejemnih prošenj in 2000 polie. Brat Benko stavi po daljši debati predlog da se da delati 500 znakov; predlog je bil podpiran in sprejet. V odbor za to imenuje br. predsednik br. Ivanška in br. A. H. Skubie.

Nadalje se določi, da se vzame svota \$2000.00 iz čekovnega računa iz banke v Milwaukee, Wis. ter, se jo obrestonosno naloži na banko "The Northern Trust Co." v Chicago, Ill.

Nato so bili predloženi še nekateri računi ter odobreni in seja se je zaključila ob 1 uri drugo jutro.

M. V. Konda, zapisnikar.

NAZNANILO!

Vsim cenjenim društvam Slovenske Svobodomiselnice Podporne Zveze, ter cenjenim rojakom, koji se zanimajo za našo razvijajočo organizacijo danes naznanjam, da je naša Slov. Svobodomisel. Podporna Zveza, sedež v Chicago, Ill. pravilno inkomporirana in tudi chartirana po zakonu države Ill., dne 23. Novembra 1909.

Pravila odposlamo vsem k S. S. P. Z. spadajočim društvam do 6. feb. Charterje pa do 15. ker zdaj so v tisku, toraj prošimo malo potrpljenja, da se iste izgotovi; čakati smo namreč morali na spremembi charterja radi imena Zveze.

Eden iztis pravil smo odposlali na vsa društva S. S. P. Z. dne 12. jan. t. l. toraj ravnajte se po istih.

S tem naznanjam vsem cenjenim društvam S. S. P. Z. in rojakom širom Amerike, da S. S. P. Z. inrojakom širom Amerike, da se ne ozira na nobeno drugo organizacijo, temveč deluje po začrtani poti. Izplačuje svojim članom točno in redno vse podpore ter podpira vdove in sirote po možnosti.

Smrtna podpora izplačana glasom pravil dne 11. Januaria 1910, \$500.00 za Ivanom Hriberšek cert. 285, bivši član društva št. 12 Cumberland, Wyo. Izplača no očetu promipulega, Ivanu Hriberšek, Poljane h. št. 40 pošta Rečica, Gornji Grad, spodnje Štajersko.

Smrtna podpora izplačana dne 1. feb. 1910, \$500.00 za Josipom Butala cert. št. 33 bivši član društva št. 1 Chicago, Ill. izplačano soprogi Clara Butala, h. št. 2220 Ainslie St., Chicago, Ill.

Z bratskim pozdravom!

Jos. Ivanšek, gl. tajnik.

Listnica upravnistva.

J. R. Cleveland. — Naznanjam, da nimamo "Rdeče Škofove brošure" in iste tudi ne bomo imeli v zalogi. Kakor smo zvedeli se dobi ista pri L. Benediku, 1761 Madison St. Brooklyn, N. Y.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Št. 1 v Chicago, Ill.: M. V. Konda, preds., 1518 W. 20. st.; A. H. Skubie, taj., 2014 Blue Island ave.; Josip Ivanšek, blag., 1517 S. 43. ave.; — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 v Claridge, Pa.: Ivan Mlakar, preds., Box 68; Ivan Batič, taj., Box 487; Lovrene Sturm, blag., Box 434. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3 v Depue, Ill.: Franc Grošelj, preds.; Dan Badovina, taj.; A. Kuhar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 v Black Diamond, Wash.: Jos. Plavec, preds., Bx 644; Math Pečnik, taj., Box 4; A. Slapnik, blag., Box 630. — Seja 1. nedeljo v mesecu v prostorih br. A. Slapnika.

Št. 5 v Darragh, Pa.: Matija Kic, preds., Box 96; Ivan Renk, taj., Box 57; Josip Hauptman, blag., Box 140.

Št. 6 v Winterquarters, Utah: Jakob Zajec, preds., Box 44; M. Krstnik, taj., Box 44; Ivan Mlakar, blag., Box 11.

Št. 7 v Arona, Pa.: Alojs Laharne, preds., Box 156, Darragh, Pa.; Mihael Rajer, taj., Box 117; Andrej Štih, blag. Box 81. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 v McGuire, Colo.: V. Zupančič, preds., Walsenburg Gordon Mine; Frank Bergach, Walsenburg Gordon Mine, Colo.; Jakob Hribar, blag., Box 72, McGuire, Colo. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 v Leadville, Colo.: Anton Goršič, preds., A. V. S. Co.; Fran Jelenc, taj., Box 972; Josip Lanič, blag., Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10 v Moon Run, Pa.: Karol Telban, preds., Box 132; Ivan Arhar, taj., Box 264; Franc Likovič, blag., Box 268. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Union dvorani ob 9. uri predpoldan.

Št. 11 v Staunton, Ill.: Ivan Maček, preds., Box 667; Anton Ansee, taj., Box 158; Andrej Schaffner, blag., Box 406. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 12 v Cumberland, Wyo.: Ivan Jamsček, preds., Box 242; Josip Keshman, taj., Box 108; Franc Krok, blag., Box 108. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 13 v Witt, Ill.: Anton Ukcar, preds., Box 95; Ivan Repolsky, taj., Box 317; Luka Dernovšek, blag., Box 208. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14 v Yale, Kans.: Anton Rupar, preds., Box 65; Josip Alič, taj., R. R. No. 8, Pittsburg, Kans.; Franc Šetina, blag. Box 127, Yale, Kans. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 15 v Granville, Ill.: Jakob Cesar, preds., Box 168; Peter Tomšič, taj., Box 14; Ivan Papeš, blag., Box 171. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v g. Ivana Papeš dvorani.

Št. 16 v Clinton, Ind.: Vincenc Verhovnik, preds., Box 569; Viktor Zupančič, taj., Box 17, R. R.; Rudolf Cesar, blag., Box 412. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. predpoldan.

Št. 17 v Aurora, Minn.: Ivan Rožane, preds., Box 148; Ivan Vidic, taj., Box 215; Josip Praznik, blag., Box 254. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 18 v Girard, Ohio: Andrej Vidregar, preds., Box 403; Eugen Milušič, taj., Box 382; Ivan Leskovec, blag., Box 428.

Št. 19 v So. Chicago, Ill.: Jakob Tisot, preds., 347 Fulton ave., Pullman, Ill.; Josip Benko, taj., 11212 Fulton ave., Pullman, Ill.; Franc Levstik, blag.

Št. 20 v Cleveland, O.: August Kužnik, preds., 8323 Connecticut ave. S. E.; Jernej Urbas, tajnik, 1148 E. 63. st. N. E.; Valentin Kandoni, blag., 6103 Glass ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Kijavski mali dvorani.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Ivan Zimman, preds.; Franc Levar, taj., Box 123; Valentin Dobnikar, blag., Box 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 v Indianapolis, Ind.: Josip Pušnar, preds., 725 N. Warman ave.; Franc Hruban, tajnik, 730 Haugh st.; Alojs Bučar, blag., 726 N. Warman ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldne v g. Pesefat dvorani na 717 N. Warman ave.

Št. 23 v Lemont Furnace, Pa.: P. Menart, preds.; Ivan Gregorčič, taj., Box 51; U. Rupar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 24 v Milwaukee, Wisc.: A. Bergant, preds., 257 — 1st ave.; Ferd. Glojek, taj., 477 Virginia st.; Franc Matjaš, blag., 195 Reed st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 25 v Reading, Pa.: Peter Kočvar, preds., 143 N. River st.; Franc Košmerl, taj., 428 Tulpehonken st.; Anton Košmerl, blag., 901 Schukle ave., Box 18. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26 v Collinwood, O.: Ivan Potočar, preds., 5624 Elsinor st.; Ivan Aljančič, taj., 6321 Arcade st.; Jos. Kunčič, blag. — Seja 2. četrtek v mesecu.

Št. 27 v Forest City, Pa.: Jakob Trček, preds., Box 406; Fran Leben, taj., Box 419; Ivan Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 v Madison, Ill.: Anton Pleše, preds., Box 14; Emil Tofant, taj. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Skerbec, preds., Box 7; Rudolf Gradisnik, taj., Box 15; Ignac Pugel, blag., Box 7. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 30 v Bishop, Pa.: Ivan Muzgelj, preds., Box 8; Paul Osebek, taj., Box 4; Andrej Renko, blag., Box 13, Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 31 v Farmington, W. Va.: Josip Juraich, preds., Box 21; Franc Leustik, taj., Box 218; Ivan Koren, blag., Box 14. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 32 v Wenona, Ill.: Anton Žitnik, preds., Box 245; Anton Germ, taj., Box 93; Alojs Jaklič, blag., Box 95. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 33 v Livingston, Ill.: Matija Gorenc, preds., Box 132; Karol Izlakar, taj., Box 152; Albert Švajger, blag., Box 148. — Seja 3. nedeljo v mesecu, v g. Černe iz Zajec dvorani.

Št. 34 v Oregon, City, Oregon: Peter Kurnik, preds., Box 155; Ivan Kurnik, taj., Box 155; Fran Sajovic, blag., 131 — 18. & Main st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35 v Crawford, Kans.: Alojs Korošec, preds., P. O. Girard, R. R. No. 4; Ivan Zager, taj., R. R. No. 4, Girard, Box 89, Crawford, Kans.; Anton Šraj, blag., P. O. Franklin, Box 3, Crawford, Kan. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 36 v Springfield, Ill.: Martin Pekol, preds., 715 N. 14. st.; Alojz Pekol, taj., 1201 S. 17. st.; Josip Grobelnik, blag., 1031 So. 15. st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 37 v Blackburn, Pa.: Ivan Umek, preds.; Martin Škoda, taj., Box 82; Ivan Grošelj, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38 v Jenny Lind, Ark.: Jakob Lambrecht, preds., R. F. D. No. 3, Box 224, Ft. Smith, Ark.; Ivan Lovsha, taj., Box 131; Ivan Slapar, blag., Box 37. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Pozrl, preds., Box 3, Broadhead, Colo.; Anton Lah, taj., Box 15, Broadhead, Colo.; Josip Morgl, blag., Aguilar, Colo. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 40 v Salida, Colo.: N. Predlovič, preds., Box 565; L. Novak, taj., Box 260; Math Martz, blag., Box 641. — Seja dne 17. v mesecu.

Št. 41 v Ambridge, Pa.: Franc Tomažič, preds., Box 141; Ferdinand Ogulin, taj., Lock Box 70; Franc Zorman, Box 538. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 42 v Red Lodge, Mont.: Anton Božič, preds., Box 32; Anton Kamelarič, taj., Box 32; Martin Ferko, blag., Box 32. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 43 v High Bridge, Iowa: Andrej Pelko, preds., P. O. Madrid, Iowa; Franc Lokner, taj., P. O. Madrid; Martin Šupan, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Mir po dnevu in polnočno spanje po noči je pridobitev teh, ki se bojujejo proti revmatizmu, tiganju po udlih, neuralgiji in lumbago z Dr. Richterjevim "Pain Expeller". Čemu dalje tipteti, ko si lahko za 25 centov omisliš v vsaki lekarni to blaženo olajšilo? Samo paziti je treba pri kupovanju na varstveno znamko s sidrom.

CHICAŠKE NAROČNIKE

opozarjamo, da naš naslov je 1518 W. 20th Street med Blue Island in Ashland ulico. Kateri torej ne more osebno priti v naše upravnistvo, da bi naročnino poravnal, se naj pa posluži pošte, kakor se je zunanji naročniki.

Neuropin Želodečni
Grenčec

je znašel J. B. Schener, v nemškem Jasuiku na Moravskem. Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v ekistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebuje občudne zdravilne snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporočamo ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA
JESLOVANSKA
KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.
Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.
Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.
V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga srajc spodnjega perila, kravati itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovoljnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave.,

Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure popoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni miselní list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivalilnega prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

DELA VCI ČITAJTE!

Koliko postav je tu v Ameriki, katere so koristne za maso, za ljudstvo, tedaj v prvi vrsti za delavstvo, toda vprašanje je, če se izvršujejo tiste, delavstvu koristne postavbe? Ne! Tisti in vsi jednaki zakoni, ki bi delavstvu koristili, ako bi se izvrševali, bi ob enem kapitalu škodili, kar pa ne sme biti, to nesramna grabežljivost kapitalistov ne dopušča, in zato počivajo tisti zakoni v prahu ter čakajo poslednega vstajenja delavskega duha, delavske zavednosti. Kdaj bo to vstajenje, ne vemo, a priti mora!

Shermanov takozvani "Anti-trust-law", nastopa silno proti trgom in proti vsem, kar je trgu podobnega; ali kaj hoče, ta postava se ne izvršuje, se ne sme izvrševati, škoduje kapitalistom!

Iz tega se razvidi, da je v tej "svobodni" deželi edino "dolar" gospodarji in njemu so ponižni slugi vsi, vsi, od predsednika Tafta doli do policaja in celo do uličnega pometača. Vse te osebe, ki so vposlene v državnem političnem stroju, so vposlene po milosti "dolarja", tedaj odvisne marinet, katere morajo plesati kakor kapitalist gode.

Dragi čitatelj, kaj hočeš pričakovati, ki nisi kapitalist? Ti se moraš na lastno moč zanašati, in ker sam ne moreš svoj cilj doseči, tedaj ti ne preostaja drugega, kot da se združiš v celoto, ker v celoti je rešitev in zmaga nad tistim, ki te slepijo in mamijo, češ, da si svoboden državljan, a v resnici pa nisi drugega, kot suženj kapitalista in tak ostaneš, dokler se ne prebudiš iz duševnega spanja, in dokler ne zahtevaš svojih pravic, katere ti gre do, kot človeku, kot najvišjemu bitju stvarstva!

Le-ti gospodje, ki se nazivljajo gospodarji države, kateri odločujejo — pravo bi imeli odločevati — o osodi človeštva, bi morali skrbeti za blagor države, oziroma državljanov, skrbijo dejansko edino za peščico državljanov, kateri se imenujejo "milijonarji", in pa sami za-se. Da je temu tako, evi ti dokaz:

Svoječasno je "New York World" ameriško vlado silno napadal zaradi nakupa "Panamskega" prekopu ter očital, da so se velškanski "graffiti" godili in ne prikrito očital, da se je več milijonov dolarjev na francoskem merodajnim ameriškim osebam izplačalo kot "mešetarja" — komišen.

Takratni ameriški predsednik in sedanjí afrikanski lovec "Dorče" Roosevelt se je žutil prizadega in zagnal huronski krik, češ, "New York World" ga obrekčuje. Roosevelt je "svojemu" justičnemu ministru Bonaparte naročil, da naj stvar preišče, kje kak zakon tiči, po katerem se bi izdajatelj, omenjenega lista obtožilo. — Tukaj monamo pripomniti, da je Roosevelt v tem slučaju protipostavno postopal, in takisto njegov oproda justični minister Bonaparte, Roosevelt je bil prizadet in baje žaljen, kot zasebna oseba, tedaj si je znal/Bonaparte-ja najeti, kot odvetnika, kakoršen v zasebnem življenju je bil in je še, a ne kot justičnega ministra, kateri je bil plačan iz ljudskih davkov. Toda naj velja, to je postmanska stvar, ki smo jo samo v svrhu zapisali da čitatelj vidi, kako se gospodari in kako se celo "graffiti" z ljudskim denarjem prikrivajo. — Justični minister, seveda ponižni sluga svojega "bossa" Roosevelta, je brskal po

zapranih postavah, in ker najbrže ni nič pravega našel, je zahteval od izdajatelja "New York World", naj prekliče svoje trditve. Le ta je odgovoril: "Ne! Ne prekličem ničesar; kar je zapisano, je zapisano vi pa storite kar hočete!" Beseda moža!

Justični ministr je vložil tožbo naprám izdajatelju lista "New York World" zaradi zločina obrekovanja. Stvar se je vlekla, kakor je to v tej deželi v navadi, a konečno je prišlo dne 26. m. m. pred zveznim sodnikom v New Yorku do zaključka. Zvezni sodnik Hough je tožbo zavrnil s utemeljvanjem, da v tej zadevi nima on sodne pravice! — Izvan so bili še vzroki merodajni, katere bo sodnik, kakor pravi, pozneje v spomenici obelodanil.

Tedaj, kdo ima dolgi nos? Ali Roosevelt, kot bivši predsednik? Ali ameriška vlada? Ali oboje skupaj? A za to nam ne gre; le-ti dolgi nosovi niso prvi in ne poslednji; gre se edino za to: kje so in kam so prišli milijoni ljudskega denarja? To vprašanje še ni rešeno!

S tem je dokazano, da z malimi, prav redkimi izjemami ima vsakokratni predsednik razne skrbi in tudi — za-se! —

Pisali in povdarjali smo že večkrat, da Amerika drvi pod papeževo tiaro. Papež deli svoje blagoslove za dolarje in ameriški kapitalisti — in dobro verno lju stvo — hité dolarje papežu valiti. Ne pa samo to, temveč hlapci Rim. cerkve so vsikdar pripravljani v prilog kapitala in v škodo mase delovati, kar smo že dokazali in imamo še dokazov čez glavo.

Klerikalna reakcionarna stran ka se v tej deželi silno in drveče širi.

Da je temu tako, naj služi sledeči, sicer smešen dokaz, a v malim leži čestokrat veliko:

Iz Indianapolis se nam poroča: "Tukajšnje oštirje, kateri se pregrešijo napram tozadevnim zakonom, čaka posebna kazen, katere se je že nad dvema "zločincema" izvršila. Kazen obstoji v tem, da dotični grešnik mora svoj gostilno zapreti, dokler ne prinese od duhovnika pismeno spričevalo, da je bil dotičnik eno nedeljo pri maši od začetka do konca.

Na ta nenavaden način hoče župan Samuel Lewis Shank postaviti kršče oštirje kaznovati in kolikor je možno "poboljšati". Prijetek je naredil z gostilničarjem Marion Cummins, kateri je bil obtožen, da je imel minulo nedeljo svoje prostore odprte. Župan mu je gostilniško licenco odvzel in mu povedal, da pravico zopet dobi, ako prihodni ponedeljek dokaže da je v cerkvi bil in duhovniku obljubil, da ne bo več gostilniški zakon kršil.

Druga žitva županove nadutosti in samovoljnosti je bil gostilničar Josip Klemenc. Temu je bila še bolj čudna in ob enem skrajno poniževalna kazen naložena. Bil mu je namreč na voljo danó ali da izgubi gostilničarsko pravico, ali pa da se pod varuštvo Rev. John Smoley-a postavi, kateri se je pripravljeneja izjavil, da bo za to skrbel, da se bo njegov "varovanec" v zgledno obnašal in da bo redno cerkev obiskaval." —

Čenjeni čitatelj, kaj porečeš k temu? Vse to bi bilo silno smešno, da ni o tem resnega pomisleka. Od ene strani velikanska humoristična burka, a na drugi strani nam dogodki pripovedujejo in razobloži vsebinsko ogromnih knjig.

Kaj poreče ljudstvo v Indianapolis k početju njihovega zarukanega župana? Ali se pusti celo od tako bedastega človeka, kot je njihov župan Shank, voditi? No potem nočemo besede izgubiti. Kje je edinstvo, da bi povedalo svoje poštemo mnenje tistemu tepcu, ki hoče lastne postavbe v Indianapolisu v vesti! Toda nadutosti je v tej deželi več kot preveč, tedaj se nam ni čuditi, če je kakšen župan zrel za norišnico.

Vse drugačna stvar je z Rev. John Smoley-om. Tega moža smo pričeli čislati ob čas, ko je močeno in odločno nastopil proti nameravanemu obisku ljubljanskega škofa dr. Jegliča. Priznamo, da smo se kar čudili njegovi vrli vstrajnosti, ko so ga njegovi uradni bratje nečuvano napadali, a on je stal kot skala in ni podlegel vsem strupenim hinavščinam.

Mi smo molčali, opazovali ter skilknili: Bela vrana, med črnimi krokerji! In sedaj naenkrat, razven svojega poklica prevzel je varuštvo nad krčmarji!! Gospod Smolej! Ali se strinja ta korak z Vašimi liberalnimi nazorí? Naše mnenje je, da ne! Gospod Smolej, je imel župana opozoriti, da njegovo postopanje ni postavno, in ljudstvo podučiti, da naj se nikar ne pusti terorizirati od paša, kakoršen je oni, ki sliši na ime "Shank".

Sicer se nadjamo, da se bodeta varuh Rev. Smolej in njegov varovanec Klemenc že sporazumela, ter da bo g. Smolej krščansko ljubezen do svojega varovanca v polni meri izkazoval.

Vidite čenjeni čitatelji, kam jadramo? Ali je potrebno, da se to plovstvo zajezí? Da, je! Iz tega povoda smo svoječasno v "Glas Svobode", naše rojake pozivljali, da društva ustanavljajo, da se združujejo in da marljivo čitajo dobro časopisje. Dan se približuje, ki bo treba odločno nastopiti in kapitalistom na ves glas zavpiti: Do tu in ne naprej! To se bo moralo zgoditi in zahtevati, da se pravični zakoni uveljavijo in tudi izvedejo, sicer je pričakovati, da bo v tej bogati deželi tako življenje, kakor je na avstrijskem krasu.

S tem zaključujemo to razmotrivanje in želimo da bi rodilo sad med našimi rojaki v obli meri. —

V DVAJSETEM STOLETJU.

Marsikaj novega in zanimivega se bo pripetilo v tem stoletju iznajdbe, napredka in civilizacije. Čudom se bomo čudili novim iznajdbam kot epotni železnici, brezžičnemu telefonu, ki bo kazal podobo na drugi strani govoreče osebe in raznim drugim za človeštvo koristnim iznajdbam. Čudili pa se bomo tudi preureditvi politike, zakonov in vladanju raznih držav, katere so se danes pod uplivom rimske kaste. Da čudili se bomo nad mnogimi, mnogimi rečmi, o katerih se danes celo ne sanjamo.

Ker pa se toliko govori o napredku in civilizaciji, ki so jo dosegli razni narodi in dežele v teku zadnjega stoletja naj pogledamo v koliko smo napredovali v delavskem oziru v zadnjem stoletju.

Pred vsem držimo se le te dežele, kjer živimo in kjer si služimo vsakdanji kruh, kjer bijemo boj za življenjski obstanek. — Civilizacija hoče, da ima vsak narod nekak temelj na podlagi katerega se suče domače življenje, in po katerem se uravna cela uprava, to je vlada. Ta narodni temelj v državi je konstitucija in pa zakoni, kateri govore za vse v isti državi živeče državljane — enako. Pred pravico in zakonom — ako bi bilo po pravici — ne bi smelo biti nobenih izjem. "Pred zakonom smo vsi enaki" — stoji zapisano v ustavi naše republike. In res enakost opazujemo med ljudmi ene vrste in zopet enakost med državljani druge vrste — vsi so si enaki, dokler se njihovo premoženje da enačiti po vrednosti in ko hitro ima eden več premoženja od drugega tedaj odpade enakost in pred nami stojiti dve vrsti ljudi, posedujoči razred in delavski razred. Posedujoči razred ima predpravice, ustavo in postavodajnico. Delavski razred pa ima samo pravice spolnovati zakone, katere uveljavijo ljudski (?) zastopniki, če se z njimi strinja posedujoči razred, ki ima predpravice, denar, privlačno moč in neomejeno oblast.

Grk Filip je rekel: "Z zlatom obložen osel prestopi, vsak zid." S tem je hotel reči, da denar je vladar sveta. In ni se motil. Kdor hoče izvoljen biti mora denar imeti, da kandidira. To se je že tisočkrat pokazalo pri volitvah v mestne, državne in druge politične zastope. Taftov brat, časnikar v Cincinnati, O. je potrošil čez en milijon dolarjev za nominacijo svojega brata Wiljema H. Tafta za predsedniškega kandidata na republikanski stranki. Umrlí finansir in kralj železnice Harriman je financiral predsednik Rooseveltovo izvolitev; McKinley je postavil na predsedniški stolec Mark Hannov denar itd.

Politikarji, ki po milosti kapitalistov pridejo do mastnih služb, dajejo iz hvaležnosti predpravice svojim dobrotnikom in jih čisto posade v postavodajnice kot v se

nat, kjer kujejo zakon, ki je seveda le njim v korist in ki ni nikakor škodljiv njihovemu privatnemu podjetju.

Iz tega pride, da se prvotni narodni temelj — ustava — kosce za kosom krši in nadomesti s gnjilim nadomestkom, ki splošno ljudstvo več škodi kot pa koristi. Seveda vsak temelj, še tako trden, ima svoje slabosti in te navadno gospodje postavodajalec puste na miru, ker njim ugaja le smrad in skrpucan zakon, katerega si lahko vsak po svoje tolmači.

Tako n. pr. imamo še danes oni starinski, angleški zakon "employers liability law", ki nikakor ne odgovarja duhu časa in napredku dvajsetega stoletja, kateri pa jasno kaže, da posedujoči razred, ki ima predpravice, denar — privlačno moč in postavodajstvo v svojih rokah, noče istega predrugačiti in popraviti, in če se slučajno kak popravki zvrše tedaj se isto zgodi v prid in korist posedujočega razreda — delodajalcev v tem oziru.

Za primero damo sledečo resnično dogodbo.

V Garry, Ind. kjer se nahajajo velike topilnice Jeklenega trusta ima neka Ohicaška "kleparska družba" več delavcev vposlenih, da obija železne stene. Nekemu delavcu, ki je na 40 čevljev visok odru zakoval zakovnice (nete) je odletel kos železa v oko in ga skoraj docela oslepelo. Šel je k svojemu delodajalcu in ga vprašal kaj misli storiti. Dotični delodajalec mu je rekel, da on ima svoje ljudi zavarovane pri London Guarantee itd. Co. ter da naj od teh ljudi zahteva odškodnino. Delavec se je po tem nasvetu ravnal, a na presenečenje mu je Accident zavarovalna družba odgovorila, da mu niti centa ne da, ker iz poročila predelavca nikakor ne vidi v čem bi bila družba odgovorna za nesrečo, ki se mu je na delu pripetila.

Zavarovalna družba, ki ima svoje odvetejke je tudi ena onih, ki ima predpravice, za katere koristi je skovan "Employers liability law" in ker ima zakon na svoji strani, se lahko delavcu upira ga je mneni nič, tebi nič brez vsake odškodnine odslovila. —

"Employers liability law" bi moral biti temeljito predelan, da se pripravi pravičen tozadevni zakon, ki ne bi dajal predpravice nobenemu ter bil pravičen za delavca, kakor tudi za delodajalca, naj bi se imenoval odbor sestojč iz poštenih delavskih vodij in zastopnikov delodajalcev, katere mu se poveri ta posel. Postavodajca, ki sestoji samo iz ljudskih zastopnikov s predpraviciami, pa bi mogla istega brezpogojno sprejeti. —

Na ta način bi se moralo preosnovati še masikateri drugi zakon.

V obče pa naj omenimo, da zakoni Zdrženih držav so še izza onih starodavnih časov, ko je še angleški kralj Jurij III. vladal na ameriških tleh.

V zakonih Zdr. držav je vse starinsko, nič modernega in vkljub vsemu temu se Amerikanci kaj radi ponašajo s napredkom in modernizmom.

Ptuji, ki so videli zakone drugih držav pa se čudijo Amerikanecem, ker ne vidijo v čem da so slednji napredovali in v čem so moderni.

23 oseb utonilo. Iz Novega grada pri Karlovcu poročajo: Na sveti večer je 35 oseb najelo čoln, s katerim so se hoteli prepeljati preko Dobre k polnočniciam v cerkev, ki stoji na drugem bregu. V družbi je bilo več nekoliko vinjenih mladenčev, ki so v svoji razposajenosti jeli gugati čoln. Čoln je po nesreči zajel vodo in se jel potapljati v Dobri, ki je bila vsled deževja silno narasla. Vseh 35 oseb je padlo v vodo. Ker je bila voda globoka in je vrhu tega bila še tema, je 23 večina mladih ljudi, ki niso znali plavati, izginito v valovih. Izmed 35 je bilo s teškim trdom rešenih samo 12 oseb.

Zanimiva razsodba. — Dne 19. maja so neki češki mladeniči, ki so šli na nabor, nesli v sprevo družbo črno zastavo z napisom: "Ne ubijaj!" V tem so oblasti videle prestopek po parag. 305 k. z. in rekrutje so bili res obsojeni. Najvišje sodišče pa, ki se je te dni pečalo s pritožbo rekrutov, je razsodbo prejšnjih instanc anularalo in obdolžene mladeniče popolnoma oprostil.

DOPIS.

La Salle, Ill. 24. jan.

Slavno uredništvo Glas Svobode: — Prosimo Vas, da nam dovolite malo prostora, da se zahvalimo vsem darovalcem in dobrotnikom širom Amerike, ki so nam priskočili na pomoč v tej nesrečni, žalostni uri, ko smo ostale brez očetov in rednikov na tem svetu — toda ne brez prijateljev in dobrih sre, ki so se spomnili nas, nesrečnih sirot.

Sprejmite v imenu nesrečnih vdov in sirot v Cherry najprisrčnejšo zahvalo vsi skupaj.

Františka Wesel.
Marija Retel.
Marija Pirh.

DR. RICHTER'S "PAIN-S EXPELLER"

Kaj ti koristi močne mislice, če trpiš na revmatizmu.

PAIN-EXPELLER

dobro vdrnjen, ti takoj olajša bolečine in odstrani njih vzroke.

Po 25c. in 50c. v vseh lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

Pazite na varstveno znamko s sidrom.

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem družtvu, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

ALI SE BRINETE DOMA? Tukaj vam ponujamo bričev za \$2.00, katere je kos svojemu namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta ponudba, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših bričev na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih, t. j. od l. 1876. Mi samo poskušali dobiti boljše briče pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše briče imajo najboljše lastnosti. Vse naše briče so popolno jamčene in jih z veseljem zamenjamo v vsakem event slučaju. Se celo briče ne morejo rati sode o britvi dokler je ne poškušajo, toda mi damo garancijo za vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več, CENA \$2.00. Pošiljate izven mesta se sprejmejo. Brusi briče za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naročnine izvan Chicago pošljite še posebej za poštino.

ZALOGA POHIŠTVA. Tel. Canal 728

Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL

417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifarte in posojujemo denar na posevta in zavarovalne police.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svete, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmolja in izbravega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažaj piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

MESEČNO POROČILO SLOV. DEL. POD. in PEN. DRUŽBE. SPREJETO NOVO DRUŠTVO.

Štev. 3. v Claridge, Pa., dne 24. jan. J. Batich c. št. 44; H. Lamut, 45; M. Draftina, 46; L. Jeras 47; M. Jeras, 48; Iv. Jeras, 49; L. Arhar, 50; V. Murn, 51; B. Terček, 52; Iv. Robas, 53; M. Paulin, 54; A. Razpotnik, 55.

SPREJETI NOVI ČLANI.

V društvo št. 1 v Darragh, Pa.: Ivan Žerjav, 41; Ig. Založnik, 42; I. Renk, 43.

DRUŠTVENI NASLOVNIK.

Štev. 1 Darragh, Pa.: F. Brunet, Box 54, preds.; Frank Copi, Madison, Pa., Box 23, tajnik; F. Dermota, Box 36, blag. — Seja vsako 3. nedeljo v Keystone dvorani.

Štev. 2 Adamsburg, Pa.: Št. Flere, Box 122, preds.; Alois Fle-

re, Box 122, tajnik; J. Simončič, Box 88, blag.; vsi v Adamsburg, Pa. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Štev. 3 Claridge, Pa.: H. Lamut, Box 233, preds.; Iv. Batich, Box 487, tajnik; L. Arhar, Box 451, blag.; vsi v Claridge, Pa. — Seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v Nemški dvorani.

NA ZNANJE.

Rojakom v okolici Darragh, Arona, Madison in Herminie, Pa. se s tem naznanja, da je društvo štev. 1 pri svoji seji sklenilo, da od 1. marca naprej plača vsak novo pristopili član poleg vstopnine in rednega asesmenta še \$2., katera svota se kreditira dotičnemu članu, da se iz iste svote plača dva mesečni redni asesment, ako isti sam ne pride na sejo, da bi plačal. S tem se prihrani veliko sitnosti pri društvnem kakor tudi glavnem uradu.

Ta korak je priporočljiv vsakemu društvu in je posnemanja vred.

Vsako tretjo nedeljo v mesecu imajo, do sedaj ustanovljena društva svoje mesečne seje. Kdor želi pristopiti naj se zgleda v dvorani dotičnega društva.

Rojaki, ki žele ustanoviti društva in jih priključiti naši Družbi, naj se za vsa pojasnila obrnejo na spodaj podpisane.

Cenjenim društvam S. D. P. in P. D. ob enem naznanjam, da so se začeli rojaki po vseh krajih Zdr. držav oglašati za pristop. Samo ta teden sem odpisal navodila za ustanovitev 3 društev. Začetek je lep in če bomo s tako naglostjo napredovali, ne bo dolgo do konvencije, na kateri si potem vse potrebno vpeljemo in ukinemo ter uredimo penzijo vdovam in otrokom umrlih članov in starostno podporo.

V začetku je šlo vse s polžovo hitrostjo naprej, temu pa je bilo vzrok čakanje na tiskovine in drugo in zato nismo mogli tudi javno nastopiti. Sedaj imamo vse potrebno za sprejem društev in posameznih članov.

Tedaj rojaki, sedaj se vam nudi prilika vstopiti v društvo za malenkostno svoto. Snujte podružnice in jih priključite k Slovenski Delavski Podporni in Pen-

zijski Družbi, katere glavni smer je podpirati delavce in njih družine. Ta družba je ustanovljena za delavsko korist. Ne bojte se črkov in mračnjakov, katerih glavni princip je ovirati in otežiti vsak napredek. Ne vstrašite se klečeplazcev in "pristnih" katoličanov, kedar vas ovirajo, temveč storite svojo dolžnost napram sebi in svojem, ter pristopajte v S. D. P. in P. D.

S bratskim pozdravom
Fran Plazzotta, tajnik.
Box 23, Madison, Pa.

KARIERA IN EVOLUCIJA.

Bivši predsednik Združenih držav, Theodore Roosevelt, ki se sedaj nahaja nekje v Afriki, kjer umori in ubija divjačino, je za časa svojega predsedništva, kot politikar igral važno vlogo, katero pa je končal s tem, da ni za ljudstvo, ki ga je posadilo na prestol ničesar napravil.

Ta bivši predsednik je, uvidevši, da se mu prvi termin bliža koncem, zagrabil po pesku, da ga državljanom nameče v oči. Začel je razgrajati in vpiti proti trustom, češ, razbil jih bom, toda časa mi primanjkuje. In s peskom oslepljeno ljudstvo je vrjelo temu baharskemu nastopu predsednika in ga z nova zvolilo. Dalo mu je štiri leta, časa dovolj, za razbičevanje trustov. In predsednik Roosevelt je razbičal, razbičal in nič razbil, trusti pa so se še pomnožili in ojačili. Ravno v dobi njegovega predsedovanja pomnožilo se je število trustov in njih kapital se je trojno ojačil.

Kaj je toraj storil predsednik Roosevelt proti trustom? Kateri trust je razbil? In jeli preprečil samo eno kombinacijo? Od vsega tega ni nič storil in rečemo lahko, da bivši predsednik Roosevelt ni ali vsaj ni mogel storiti v tem oziru ničesar, dasi je rjovel

v javnosti nad temi "zaželjenimi" državljani pri vsaki prilika. V tem oziru lahko rečemo, da bivši predsednik Roosevelt je igral fino kariero za kulisami, kot gledališki igralec na odru zdaj za zastorom, ko ga nihče ne vidi.

Njegov naslednik, sedajni predsednik William H. Taft nvidel je potrebo kariere, poprijel se je Rooseveltove taktike in začel groziti trustom, da jih bo razbil, na drugi strani pa je izdal uraden opomin, da zagotovi "one" ponovno, da se jim ni treba bati, da bi razbil kateri trust.

To je lepo od gospoda Tafta, vendar njegov opomin je bil nepotreben, ker skušnja izza Rooseveltovega predsedovanja nas uči, da predsednik ne more proti trustom ničesar storiti.

To je politika, kaj ne?

Če bi Taft razbil samo en trust, dobil bi dobro spričevalo in zato se mu ni treba hvalisati in ne zvijati, kot kača, kedar se ji na rep stopi. Če se mu posreči transformirati samo eden reven, slab, mal trust v maso tekmujočih trdk, ki bi tudi v resnici med seboj tekmovali, bil bi to čin, kateri se ni bil do sedaj dosegel, reklo se bi, da Taft je storil v resnici nekaj dobrega v prid ljudstva, ki ga je zvolilo, ter da ne igra samo kariere dobrega politikarja.

Da bi en sam človek bil v stani razdreti trust je nesmisel in taka nezmoglost, da se je ne da tolmačiti.

Razdreti trust pomeni ravno tako, kot če bi človek rekel, da bo vse peteline spravil zopet nazaj v jajca, taka nezmoglost, kot če bi človek skušal prešteti koliko kapljic vode je na svetu. In če se bi Taftu vendar le posrečilo razbiti katerikoli trust, potem bi nastalo vprašanje: Kaj je sedaj za storiti?

Če bi razbil en trust, to bi se

reklo, da je začetek, toda vprašanje bi zopet nastalo, katero smer se naj potem zavzame.

Trust je logičen izrastek mašinarije in svetovnega trga. Če mu hoče izdreti koren, mora uničiti železnice, pošto, brzojav in telefon, ki so ustvarili svetovni trg. Stroj mora uničiti in ga nadomestiti s ročnim orodjem in ko to stori mora otemniti misel in možgane iznajditeljev, ker drugače zopet pridejo razni stroji in nove iznajdbe.

Potem, ko se je vse to zgodilo, ko se je človeštvo zopet potisnilo nazaj v kamenito dobo, je rešen problem za truste zopet za par tisoč let, in od začetka bi se zopet povzdigovali, gori, gori do tam, od koder se nas je nazaj potisnilo.

Do tega pa ne bo prišlo in treba je poiskati vse drugih sredstev v dosegu uničenja trustov, ki duše delavca liki mora oziroma razburjena kri in misel.

Vsake stvari pa je konče enkrat in tako bo tudi s trusti, — toda ne tedaj kedar bo g. Roosevelt ali Taft tako hotel. Edino čas, pamet in razsodnost ljudstva bo doseglo ta namen in temu pravimo evolucija.

Človek se bo povzpел stopne višje, rabil bo razum in delal kot mu dikтира čista pamet.

Da bo do tega prišlo, priskrbel bo trust sam s tem, da bo odiral, gučil in izrabljal človeško družbo do meje, kar bo prisililo zadnjo, da nekaj ukrene. In ljudstvo, zavedajoč se položaja, bo ukrenilo.

Prej odkoriščevalni trust, — to je vsa produktivna sredstva, — bo postal last ljudstva; ljudstvo pa bo vživalo sad svojega produktiva — sad njegove zavednosti. V svetovni zgodovini pa se bo zaibilčilo, da ljudstvo je igralo važno vlogo, ne pa kak predsednik, kralj ali maziljeni mameluk.

POZOR ROJAKI!!!

Varujte se po nizki ceni ponujana zdravila in onih zdravnikov, kateri vam hitro zdravljenje obljubijejo.

Ravno sedaj je najnevarnejši čas, ko človek najhitreje oboli. V tem času se najraje oglašajo zdravniki-mazači, kateri boleznimi niti poznati ne morejo, še manj pa ozdraviti. Ponujajo pa bolnikom po ceni ničvredna zdravila, ki pa več škodujejo, kakor koristijo.

VARUJTE SEBE IN VAŠO DRUŽINO.

Vsak Slovenec mora čuvati samega sebe, kakor tudi svojo družino pred takimi zdravniki in zdravili. Ne pustite se zapeljavati in na ta način varati od zdravnikov, katerih nobeden ne pozna. Slaven zdravniški zavod **COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** je poznan pri vseh Slovencih, ki mu hvalo dajejo in ga častijo. Tekom pretečenih 13 let svojega obstanka so zdravniki tega zavoda ozdravili na tisoče Slovencev. Vsled tega se nahaja v tem zavodu tudi na tisoče in tisoče zahvalnih pisem od Slovencev, katerih drugi zdravniki niso zamogli ozdraviti, ker ne razumejo zdraviti in ne poznajo pravih sredstev in dobrih zdravil. Zdravniška spretnost in čulodelna metoda zdravnikov **The Collins N. Y. Medical Institute** je še vsakom pomagala.

Ako toraj boljujete na kateri izmed označenih ali sličnih bolezni, kakor: boleznijuče, prs, jeter, črev, želodca mehurja ali bolezni v vratu, nosu, glavi, ušesih, očeh, ali ako imate katar, kašelj, težko dihanje, bljuvanje krvi, mrzlico ali vročico, nepravilno prebavo, zlato žilo, reumatizem, trganje po životu, nečisto ali pokvarjeno kri, vrtoglavost, nervoznost, vodenico ali kako drugo živčno bolezen, onemoglost v spolnem občevarju, posledice samoizrabljavanja, mazule, hraste ispadanje las ali kakke druge kožne bolezni. Vse ženske bolezni, kakor padanje maternice neredno čiščenje, neplodovitost, beli tok, sifilis, jetiko itd. Ako imate tajno, možko ali žensko bolezen, ne odlašajte niti dneva ter pridite osebno v ta znameniti zavod ali pa pišite v slovenskem jeziku na

The Collins New York Medical Institute

140 West 34th Street, New York,

kjer ste lahko sigurni, da dobite najboljša zdravila, izborna postrežbo ter bodete pod oskrbo glavnega profesorja in ravnatelja tega slavnega zavoda, kateri je ozdravil že na tisoče Slovencev tekom 13 let svojega obstanka tega slavnega in čudodelnega zavoda. Vsakemu slovencu je znano dobro ime in slovitost **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** in da je eden najstarejših in najboljših, in da je edini zdravniški zavod v New Yorku ki se sme imenovati **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** in da oglašuje samo zato, da vas ozdravi. Mnogo drugih zdravnikov ki danes po časo pisih oglašajo in zdravila po nizki ceni prodajajo, dasiravno niso nič vredna, so pri Collins New York Medical Institute prosili za dovoljenje, da bi se v tem slavnemu zavodu učili spoznavati in pripravljati dobra zdravila, ki tudi res ozdravijo.

Vsa pojasnila in nasvete vam daje ravnatelj sam, in to zastoni. Pišite ali pa pridite osebno v

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th Street, New York City.

Dr. S. E. Hyndman, Vrhovni ravnatelj.

URADNE URE SO: Vsaki dan od 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 dopoldan do 1 ure popoldan. Ob torkih in petkih od 7 do 8 ure zvečer.

PROFESOR Dr. E. C. COLLINS, ustanovitelj Collins N. Y. Medical Institute za dobrobit Slovencev u Ameriki.

Pošljite 15 centov v znakah za, znamenito, od Dr. E. C. Collinsa spisano knjigo: "Človek, njegovo življenje in zdravje", katera vas pouči kako si zamorete zdravje ohraniti in kako vam je mogoče v slučaju bolezni ozdraveti. To znamenito knjigo bi morala imeti vsaka slovenska družina v hiši.

DOPISI.

Indianapolis, Ind.

Velečeno uredništvo: — Upam, da se ta dopis po vaši obsodbi milostno kosa ogne, ker že je bilo skoraj čas kaj novega našim čitateljem ponuditi iz naše naselbine.

Dragi čitatelj! Znaša ti je naša naselbina več ali manj. Tukaj je bila menda botra kriza rojena in tudi pokopana. N. v. m. p. l. Pa še se nismo prav ojačili, že nas druga po suhem grlu guli in ta ni kriza, temveč križ v podobi gospoda s zvezdo, poslanega od "Snhega", katerega za Shank kličejo. To vse je naš župan — saj smo ga zaslužili. Sedaj teče pes, drugič pa zajec, včasih pa oba (seveda le ob nedeljah).

Dela se še precej na vseh krajih; večina rojakov dela po li-vanah. Zaslužijo se po razmerju dela in delaveca. Trpimo dovolj, toda vseeno se še kateri najde, da tu pa tam veselo zapoje:

"Ne bom kosil ne bom kosil po 45 Navadna "žornada" je po 65 in tabak."

Pa kaj mi pomaga! Če ga boss sliši, pa mu da "koso" potem je pa good bye.

V društvenem oziru napreduje mo dobro, tako moški kot ženske le v enem oziru smo daleč od zad Dramatičnega kluba nam manjka, ki bi nam vsadil malo več življenja in veselja.

Moči je dovolj, le začeti je treba in pustiti strah pred lastno senco. Živeli.

Ivan Žvanut.

Primero, Coló. —

Čenjeni: — Ker nisem še čital dopisa iz naših planin, upam, da bodete natisnili teh par vrstic. Tukaj so premostovi rovi in dela se skoro vsaki dan; zaslužek pa je različen, eni zaslužijo boljše, drugi slabše. Naši "kričistilei" nas izkoriščajo kolikor hočejo, ker nimamo nobene organizacije.

Tu živimo med različni narodnostmi in sicer je največ Japoncev, Mehikancev in Italijanov, ki se malo brigajo za izobrazbo in delavsko organizacijo. Tudi mi Slovenci smo zelo malobrižni v tem oziru.

Tukaj Vam pošiljam novega naročnika in menim, da ako vsak naročnik "Glas Svobode" tako stori, bomo kmalu lažje napredovali na delavskem polju.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje po Ameriki, tebi list pa najboljši uspeh, da bi se kmalu razvil v dnevnik.

Fran Kosirnik.

Black Diamond, Wash. —

Uredništvo Glas Svobode: — Moj namen ni bil zapustiti Black Diamond, Wash., ker z delom se ne gre tako slabo a zaslužijo se kakor po navadi tudi slabo. Še to malenkost, katere revnemu delavcu kapitalistična lakomnost prepusti, hočejo klerikaleci vtakniti v svojo nikdar polno malho.

Black Diamond je postal pravo gnezdo klerikalecev, posebno v zadnjem času. Ko se je pobiralo za revnega sinovaka F. P. so bili Finlandci med prvimi, ki niso nič pomagali. Italijani pa so sploh malodarni. Ko se je pobiralo za uboge sirote prizadete vsled grozne katastrofe v Cherry, Ill. nabrala se je le malenkostna svota. Ko je društvo "Zastava Slave" št. 4 S. S. P. Z. priredilo plesno veselico prodalo se je samo 26 vstopnic; za klerikalne namene vprizorjena plesna veselica je pa donesla čistega dobička bajje \$900.00!

S klerikalno bando na stran, imam bolj važne stvari za poročati!

Dne 12. m. m. je v premokopu št. 11 zadela nesreča rojaka-kočevarja Ferdinanda Grilla. Plast premoga se je nanj zrušila in ga težko poškodovala.

Ravno pretekli teden bil sem pri njem in ob tej priliki me je nagovarjal, da se viklenem v zakonski jarem. Res, pri njem je deklica, vrtna rožica, ki je bujno prenašala marsikaj poželjiv pogled kot vrtna roža, ko jo poljubljaja solnce s svojimi gorkimi žarki. Imel sem že kambo na vratu a manjkalo mi je oklepa za tovarniško, toda zima je in tla so postala ledena in opolska. Rado drsi in meni je tako neznanosko podrsnilo, da še danes nisem na pravem mestu. Okoli tavam kot hudournik in zato Vas prosim,

da mi list ustavite, dokler vam naznanim, kje se bom vstavlil.

Pred par dnevi obiskal sem rojake v Issaquah. Ti so naprednega mišljenja in pogovarjali smo se o ustanovitvi društva, katerega bi priklopili S. S. P. Z.

Sedaj Vam pa povem vzrok, zakaj sem se ločil od tdi. Priganjači v rovu so mislili, da sem suženj ali mrtva, pa zmotili so se zaenkrat, ker pokazal sem jim "osle". Poleg te vrste živine se pa dobe tudi ljudje, ki imajo jezike dolge kot kače in strupene isto tako in radi tega zapuščam to mesto.

Od prijateljev vzamem težko slovo, ključč jim ostane težko! Brate društva št. 4 S. S. P. Z. pa srčno pozdravljam in povdarjam. Agitirajte za društvo in ne vstrajte se onih, ki Vam nasprotujejo.

Predno zaključim še nekaj. Ko sem pred novim letom agitiral za "Glas Svobode", mi je marsikateri gorika na ušesa padla, toda vstrajal se nisem. Rev. A. Minarja pa pozdravljam ker me je obdoli, da sem jaz edini dopisovatelj na Gl. Sv. Bolje bi bilo, da bi nastopil proti "politemanu", ki mi je "kšeft" zvan poroka, prevzel. Priponmam pa, da sem o tem nebeškem agentu marsikaj slišal, kar bo še nekoč prav prišlo.

Čitatelje G. S. pozdravljam. lista pa želim toliko naročnikov, da mi bi bilo mogoče nas vsaj dvakrat na teden obiskati.

Math Kramer.

Oregon City, Oreg. —

Čenjeno uredništvo: Gotovo je marsikateri izmed cenjenih čitateljev radoveden kakor je cela stvar radi Andreja Kodreta. Kakor sem že to omenil v št. 53. "Glas Svobode" je bil ubit v poslovnici W. P. & P. Co. Stvar je bila taklo:

Kodre se je podal na delo 11. julija m. l. vesel in zdrav. Komaj je bil eno uro na delu ga je že doletela nesreča. Pomagal je namreč pri nekem stroju nataktni gonilni jermen, ki ga je potegniti za seboj in mu je glavo razbilo ter mu zlomilo desno roko in nogo. Tako poškodovanega so prinesli k rojaku Sajovicu, pri katerem je stanoval. Sajovic je šel takoj k njemu v sobo, ker zadnja ura mu je že bila in na to ga je v pričo sedem drugih rojakov vprašal: Andrej, ali me poznaš? "Oh, Frank," je odgovoril Kodre, "kaj te ne bi poznal. Tukaj v žepu imam \$253 denarja, katerega tebi izročim, da ga pošlješ mojemu očetu." Nato ga Sajovic vpraša, kdaj naj pošle denar in Kodre je odgovoril, da takoj, nadalje je povedal, da ima dobiti od rojaka N. N. \$10.00 katere naj tudi domov pošlje, ob enem je pa omenil, da ima še nekaj zaslužnega v tovarni, katere svoto pa naj Sajovic pridrži za hrano in drugo. Očividno je, da Kodre je upal na okrevanje. Ko je davil ta naročila je bil pri zdravni pameti, kar lahko priča sedem rojakov, ki so bili navzoči.

Revež je umrl in kakor hitro so ga odpeljali na mirodvor začela se je farška gonja. Dva farška petolizca sta hitro letela v farovž ter "častitemu" vse povedala, vendar vrag si vedi kaj sta mu ta dva tolmacha natvezla, ko noben izmed nju niti slovenščine dobro ne ume, kaj še le drugega jezika. Letanje se je pričelo od Poncija do Pilata. Najprej pride do Sajovica mestni župan ter mu ukaže, da mora izročiti dotični denar farju, vendar Sajovic se za to ni zmenil temveč trdil, da istega pošlje očetu ranjkega (op. ur. Sajovic je prav imel.) Na to so ga strašili s polleijo in mož, vsega sit do grla, je nesei denar v farovž (Op. ur. Kar pa ni prav storil.)

Prišedši v farovž se mu far nasmee in pravi: "Kaj ne, on ima \$250.00?" — "Ne," odgovori Sajovic, "On ima \$253.20." Far se je dobrevolje nasmehnil, na kar je Sajovic dostavil: "V nedeljo se vendar nič ne plačuje?" — "Kaj še!" odvrne far. "Le daj, le daj, bomo pa potrdilo jutri napravili." Tako vidite tako so farji. Nič ne bi rekli, ko bi bil ta far kak Slovenec ali Slovan, a on je zagrižen Nemec, ki se kaj rad vmešava v naše zadeve.

Ker sem videl, da nikamor ne gane, podal sem se sam dvakrat k njemu, ter ga prijel trdo za denar, a on mi je vedno odvrnil, da denar leži na banki. Zahteval

sem, da mi pokaže vložno knjižico. da vidim koliko denarja je naloženega. Na knjižici je bilo zapisano: Father Hildebrand, Erbschaftsverwalter in ko sem mu vrnil knjižico je rekel, da ko bodo poplačani pogrebni stroški in drugo, da bo ostamek poslal na Kodretove starše.

Koliko bode ostalo od denarja, vročenega farju se sedaj še ne ve, vendar pa dosti ne, ker far ima svojega odvetnika; zakaj, tudi ne vem. Vprašal sem ga, če ne bo kompanija plačala pogrebnih stroškov. "Ne, ne", bil je odgovor. "Kompanija plača samo \$325.000". Kaj sem hotel? Rekel sem mu, da bom stvar drugače poprijel, pa mož mi je odgovoril, da mene popolnoma nič mar ne gre in če ne bode te mirni, vas bodejo iz mesta iztirali. V obraz sem se mu zarogal in mu odločno povedal, da se nobene grožnje ne bojim, da mene stvar toliko bolj zanima, ker Kodre je moj rojak in bila sva pri koncu. (Op. ur. Zakaj pa niste šli do državnega pravdnika, ter mu celo stvar razložili, potem bi videli, na kak način se bi stvar poravnala in kedo bi bil izgnan iz mesta. Sicer pa ne vemo, zakaj ni rojak Sajovic takoj denarja odposlal v stari kraj, kakor se mu je naročilo.)

Farške bande in ognja v strehi se je bati. Kaj bodejo z denarjem storili in kako so cenili kovčeg in drugo ostalo bom o priliki poročal, ker kakor mi je far rekel, ne bo še stvar za en cel mesec v reču. Zahteval sem, da mi da namičen račun in sedaj istega pričakujem.

Dotični far je dal celo oglas v časopis, da se zgledajo vsi oni, katerim je Kodre kaj dolžan in na ta način sramoti čast umrlega in se brlje norec iz vseh Slovencev. Če ga pa kedo vpraša zakaj trati denar po nepotrebnem pa odvrne: "Gesetz ist Gesetz".

Tu sem podal resnično dogodb, ki nam naj bo za vzgled in svarilo pred farji in kapitalisti. Zdravi vsi! Peter Kurnik.

Taylor, Wash. Jan. 26. 1910.

Čenjeno uredništvo Gl. Sv.!

Poročati Vam hočem od nesreče, katere se je pripetila dne 24. jan. v tukajšnjem premogokopu.

Nekoga Fin-a, imenom Andrew Johnson je tukaj zasulo. Nesreča se je pripetila ob 1 uri popoldne. Ko sem bil jaz pri jami ob 9 uri zvečer, ga je niso ven dobili. Dobivši ga ven je bil seveda mrtev.

Drugače je pa bilo z njegovim "partnerjem" Anderson-om. On je sicer ušel smrti, vendar ga je pa njelo za roke in noge predno je mogel iz prostora uniti, tako, da si siromak ni mogel nič pomagati. Sicer je klical na pomoč, ali nikdo ga ni slišal. Tako je revež prestal 4 ure v tem stannu, predno so ga rešili. Za partnerja jim je takoj povedal, da je gotovo mrtev, kar se je tudi uresničilo, ko so ga našli.

Delamo tukaj stalno in tudi zaslužiti se še ne preslabo. Rojakov ni slišati, da bi se kateri v tem oziru pritoževal. Nobeden pa seveda ne dobi tega kar v resnici zasluži.

Saj Mister Editor, ali ste čitali v "Proletareu" dopis nekega g. Pirea? Sapiriot ta nas je pa v sramoto pripravil. Ali ste čitali kako imenjuje bravce (pojdi se slovnice učiti) Gl. Sv. badke, pastirje in duševne revčke? Kar se pa tiče badkov gotovo nismo, ker smo drugače ustvarjeni, pastirji smo pa že lahko, duševnih revčkov naj išče pa med brate svoje vrste, tam jih bo največ našel. Toda gospod Pire, delegat, in bog znanj kaj še vse, to ni karsibodi. Tako se on že lahko znesen malo nad čitalci Gl. Sv., saj je on tudi eden tistih "kunčnih" delegatov kimoveev. Za enkrat Ti svetujem, da če imaš do katerega kakšno osebno sovraštvo, ga med seboj poravnata, nas druge čitatec Gl. Sv. pa pusti pri miru, če ne — kajti vedi, da mi se ne pustimo od nobenega bivšega delegata v kozji rog ugnati.

Tebi Gl. Sv. in vsem somišljevalkom pozdrav.

Rudolf Gradišnik.

(Op. ur. Gorenji dopis je izvir, tiskan tako kot je bil nam poslan, kar kaže, da naši čitatelji in dopisovatelji niso duševni revčki, temveč možje, ki imajo več v peti, kot pa dotični exdelegat "slovenčevega kalibra" v svoji naduti glavi.)

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma uspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavajo denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime

Pošta Država

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vsen dob so skušali iznajti takozvani življenski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v ohih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zevo v žnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pič pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grankih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled nje nikoli ne škoduje našemu najvažnejšemu želodcu. Celu zdravi ljudi najbi sem in tja pili, kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,

krepi mišice in čutnice,

čisti kri,

napravi gladko obličje,

odstrani zabasanost,

povspeši čilost in ognjevitost,

daje nemoteno spanje,

in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisto je priporočil najuplivnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev brvaški in slovenski brinjavec, importiran in čizdelek.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje,

potom Azorov in Madeire.

Stara zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena l. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik

(Plavajoči hoteli)

CAARMANIA (na tri vijake)

Največji parnik na morju in njena sestra

CARONIA (dvavijaka)

Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton

na dva vilake

SAXONIA (600 čevljev, 14.300 tonov)

Carmania zapusti New York, 22. jan.,

5. maja.

Saxonia, 5. Feb. in 19. marca.

Caronia pa 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija

New York v Reko čez

Gibraltar, Genova, Neapelj, in Trst.

Novi moderni parniki na 2 vijaka

CARPATHIA, 13600 tonov

PANNONIA, 10000 tonov

ULTONIA, 10400 tonov

Za daljše poizvedbe obrnite se na:

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,

CHICAGO, ILL.

ali na lokalne agente vsepoved

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kako-

vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Celoletna naročnina na "Glas

Svobode" je \$2.00 (dva tolarja).

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsm Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Nestevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorec in cenik.

EDINA VINARNA

kitoči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam pripeljemo isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave.

TELEFON Canal 842.

RAZNO IN DRUGO

Nas je nad 150 milijonov!

Slovani smo eno največjih plemen človeštva na zemlji. V Evropi tvorimo Slovani tretjino vsega prebivalstva in zavzemamo med vsemi narodi največji del zemlje.

Alko se razmere ne bodo predrugačile, se število Slovanov podvojilo po preteku štiridesetih let.

Temu nasproti se bo število Germanov podvojilo šele v 100 letih, omo Romanov pa celo šele v 300 letih.

Vse torej kaže na to, da pripada bodočnost nam Slovanom. Anglež dr. Wachsburn piše o tem:

“Romansko in germansko plemo je že odlično svoj dobo, ne da bi moglo uveljaviti pravo krščansko civilizacijo. Romanska in germanska plemena so vselej dajala prednost gmetnim stvarim nad duhovnimi ter so si ustvarila boga v mamoni.

Potrošila so plemenito svojo mladino silo in se čutijo sedaj onemogle, zavedajoč se svoje ostarlosti.

Vse čaka na prihod slovanstva, da bi prenovilo in prerodilo Evropo ter uveljavilo vseučno bratstvo ljudi na zemlji.

Koliko je slovenskih služkinj v Egiptu? Po najnovejših poročilih iz Egipta je zaposlenih v Aleksandriji nad 1000 slovenskih služkinj (sobarie, kuharice in postrežkinj), v Kairu nad 500, v ostalem Egiptu pa tudi okrog 500, da znaša torej število slovenskih služkinj v Egiptu nad 2000. Vse te Slovenke so večinoma doma s Krasa, tržaške okolice in Goriške.

Strašna nesreča se je zgodila 7. m. m. v D. M. v Polju. Gostilničar Auer se je spravljal spat. Preje je še naročil dekli, ki je pestovala otroka, naj pospravi dete na klop ter ga jela slačiti. V tem trenutku je pristopil sosedov, še ne 14letni deček. Imel je v rokah florentovo puško, smeje se je rekel, da bo dete ustrelil. In res je nameril na otroka. Puška se je sprožila in krogla je dete zadela v čelo. Dete je umrlo na rani.

Strupene kače na Štajerskem. Lansko leto se je na Štajerskem ubilo 6831 strupenih kač. Ker se plačuje na Štajerskem od ubite strupene kače po 50 vin., se je izplačalo lani 3415 K 50 vin. — Med usposlanimi strupenimi kačami je bilo 4344 gadov in 2487 modrasov. Iz Spod. Štajerske se je poslalo skoro izključno modrasov.

Samomori na Dunaju. V letu 1909 je bilo na Dunaju 520 samomorov in sicer 374 moških in 146 ženskih. Poskusenih samomorov je bilo 853. Najmlajši samomorilec so bili en 12letni, en 13letni in dva 14letna dečka; najstarejša samorilca sta bila neki 87letni stari in 85letna starica. Samomorov iz ljubezni je bilo 197, radi bolezni 185, radi revščine 138 in radi rodbinskih sporov 172 slučajev.

Lani je umrlo v Ljubljani 1284 oseb — 77 več nego leta 1908 in 1 manj kakor leta 1907. Pila polovica teh smrtnih slučajev pripada raznim hiralnicam, ubožnicam, zdraviliščem in bolnicam, kamor prihaja s kmetov vedno več bolnikov zdravja iskati. — Zdravstvene razmere v mestu so bile preteklo leto nenavadno ugodne.

Društveno stanje v Ljubljani leta 1909. Lansko leto je bilo v Ljubljani 257 poslujočih društev in sicer 208 slovenskih in 49 nemških. Prostovoljno se je razšlo 14 društev in sicer 10 slovenskih in 4 nemških. Z odobrenimi pravili je ostalo 9 društev neustanovljenih in sicer 6 slovenskih in 3 nemških. Oblast pa je razpustila eno društvo.

Čudna prošnja. Sodnik dr. L. Gal v Subotici je poslal ogrskemu justičnemu ministru sledečo prošnjo: Ker je premetitev subotičnega filiusa v Pešto povzročil, in ker je bil premeten zaradi nerednosti, ki jih je storil v nekem procesu, prosi dr. Gal ministra, naj mu svetuje, kakšen škandal naj napravi, da bo povzročil kaj samo s postojenim delom ne doseže tega, po čemur davno hrepeni, namreč priti v Pešto. — Prosi telegrafnega odgovora in obljublja, da je pripravljen na-

praviti tak škandal, kakršnega še ni bilo.

Benetke v nevarnosti. Listi poročajo, da kažejo nekatere palače v Benetkah velike razpokline in da so v nevarnosti, da se podero in to zaradi tega, ker so zaradi velikega trgovskega prometa morali poglabiti kanal sv. Marka.

Premetena goljufica. Pred nekaj dnevi je prišla k neki ženski na Predovičevem selu Franciška Dimnikova, postrežnica rojena 1873 l. v Mostah pri Kamniku in ji začela pripovedovati, da je bila pri ljubljanskem knezoškofu, da jo je le-ta prosil, ker potrebuje denarja, naj mu ga kaj izposodi pri pobožnih ženskah. Dimnikova je zadrževala, da škof mu rabi denar in da bo gotovo povrnil. Po daljšem nadlegovanju jo je Dimnikova pregovorila, da ji je izročila 80 K, vse kar je imela, naj da škofu kot posojilo. Čez nekaj dni se je dotična ženska hotela o tem prepričati in prišla na to, da je ogoljufana.

Več junakov bi rad vzgajal gospod grof Stürgkh, doslej še namični minister v Avstriji. V šolske čitanke spraviti berila vojaške vsebine. Vojno ministrstvo je baje že pozvalo oficirje in vojnike uradnike, ki mislijo, da imajo kaj pisateljskega talenta, naj napišejo kaj takih sestavkov. Lepe nazore imajo res v okolici grofa Stürgkha o vzgoji! In lepih reči je pričakovati od oficirskih pisateljskih talentov! Če mislijo velerodni gospod grof, da nima mladina dovolj zmislja za pretepanje in junačenje, bi se mu še moglo verjeti, kajti on je imel najbrže od prvih dni svojega dragocenega življenja svoje guvernanke in hofmajstre, ki so pazili na to, da se ne spotakne ob kakem kamenčku. Ampak če bi kaj vedel o življenju mladine, bi se lahko prepričal, kako radi se igrajo šolski poglavci “soldate”, vojsko”, razbojce in žandarje” itd. Vselej za ravs imajo fantje ponavadi vsaj toliko, kolikor ga je treba; da bi bilo treba to nagneje še bolj podčigati, pa doslej res ni mogoče. Posebno čudno je pa, da se ogreva za povesti o prelivanju krvi in za slavljenje umora tisti grof, ki na drugi strani ne končno skrbi za katekizem in šolske maše. Doslej se je militarizem vedno izgovarjal, da je potrebno zlo in da je puška zadnje sredstvo. Vojaki po poklicu so sicer vedno mislili, da so prvi na svetu. Sedaj bi gospod grof dušavljanom sploh rad vcepil mnenje, da je prvo boji, mir pa postranska reč; vojak je potreben, žalostno je, da morajo poleg njega biti tudi civilisti na svetu. Morda se še zmislijo, da nastaviyo namesto učiteljev frajtarje in kapole; potem bi bilo rešeno tudi vprašanje učiteljskih plač.

Svoji ženi je presekala glavo 30letni monter Bergman na Bavarskem. Bil je mnenja, da mu je dala trup (mišeneo) v jed.

Imenovanje škofa Nagla za koadjutorja dunajskemu nadškofu Grusche je izvršena stvar. Nagl dobi malenkost 30.000 kron na leto in uradno stanovanje, zato pa postane po smrti Grusche dunajski nadškof in sveda tudi kardinal. Nagl je prišel na mesto, na katerem je bil dosedaj škof dr. Marschall, ki so ga klerikalni krogi smatrali za premalo klerikalnega, ali celo za liberalnega. — Njegova demisijska se pripisuje posebno vplivu kneginje Hohenburg, nekdanje grofice Ohotek, sedanjke žene prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Kneginja je nadvse klerikalna.

Molitev, ki je prinesla škodo. Mesar Danzig je doživel v vlaku med vožnjo iz Prage v Krakov nezgodo. Ranjenec je tožil želez, upravo za 14.000 K odškodnine, ki bi jo tudi dobil, da se niso nasle pričle, ki so potrdile, da je mesar ponesrečil le zato, ker je med vožnjo vstal ter molil.

Čuden dušni pastir je vsekako šentjanski župnik Nemanč. Na prižnici se vedno krega zaradi bira in zaradi tožb, ki jih je vložil proti svojim župljanom. Če je pa resnično, kar se nam poroča o njegovi pridigi na praznik Mater božje, potem pač župnik Nemanč ni sposoben za dušnega pastirja, ampak bolj za konjskega mešetarja. Rekel je baje: “Pri moj duš, dvakrat sem izgubil, zdaj pa ne bom,” namreč tožbo radi bira. Potem je ljudem rekel, da naj pri blagoslovu vsi pojo ter je baje svoj poziv podkrepil z be-

sedami: “Saj te ne bo hudič vzel, če boš enkrat usta odprl.” V šentjanski cerkvi so imeli tudi prav lep visok oltar, pa ga je pustil župnik podreti, na njegovo mesto pa je postavil nekaj, kar je bolj podobno sušilnici za hruške kakor pa oltarju. Zdaj je pa nagnal vse tercijalke, da nadlegujejo ljudi za nov oltar. Bog je bil gotovo zadovoljen s starim oltarjem, če župnik ni bil, naj si ga zdaj sam na svoje stroške napravi. Mi revari kmetje pa nimamo nič denarja za župniškove muhe.

Duhovnik — defraudant. Pater Ohizzola, kurat v Fiane na južnem Tirolskem, je poveril v kmečki posojilnici 40.000 K ter pobegnil.

Duhovnik proti farjem. Višji dvorni propovednik dr. Grane v Meiningenu je te dni šel v pokoj. Poslovil se je od cerkve s propovedjo, v kateri je rekel: “Želim iz vsega srca in iz vse duše, da bi hudič že enkrat vzel vse farstvo v vseh cerkvah in v vseh solah; toraj bedasto domišljavost o nezmožljivosti, kakor z njo združeno gospodstvaželnost in zavist.”

Značilna resolucija je bila soglasno sprejeta v seji občinskega zastopa v Žaleu dne 24. decembra l. l. Resolucija se glasi: Občinski zastop v Žaleu konstatira, da se je povodom ravno završenega misijona v farni cerkvi v Žaleu javno napadalo in z nizkimi posvkanimi obkladal napredno misleče prebivalstvo žalske občine. Konstatira, da je zavladoval vsled tega veliko razburjenje, katero se je žalibog pojavilo tudi v politični demonstraciji nasproti misijonarjem. Občinski zastop obsoja te demonstracije, obsoja pa tudi in protestira zoper nečuvno psovaje misijonarjev, ki so zlorabljali prižnico in dan na dan brez potrebe in neopravičeno žalili tisto ljudstvo, katero je ta božji hram postavil v velikimi žrtvami v čast božjo, ne pa v politične namene. — Ako občinski zastop sklepa take resolucije, potem si pač lahko mislamo, kakšno je bilo divjanje “božjih namestnikov”. Toda pomnijo naj: Kdor seje veter, zanje vihar!

Celjski kapucini so že davno znani kot hudi politični petelin. Oni izrabljajo ob raznih prilikah božjo hišo v zloben namen. V nedeljo, 2. januarja t. l., udrihali so neusmiljeno raz prižnice čez socialne demokratke in šmentane naprednjake ter zabijevali ljudstvu, da naj nikar ne bera njih listov. Ljudje so se kar krohotali nad budalostjo teh kurtarjev. Ob enem so ti oznanjevalci božje resnice se zgražali nad tem, kako se je “napadalo” zadnjih misijonarjev v Žaleu. In zakaj? Ker so “prav učili” Hlincev nemarni! Povejte ljudstvu, kaj so ti hujšaki počenjali na prižnici. A vam ni mar resnice, hčerke božje! Pred novim letom pa so si ti celjski kapucini privoščili ljubezen v predmet svojih vzgojevalnih pridig ter ob tej priliki prav nazorno govorili, kako se razni zaljubljeni parčki valjajo ko prešički na gnoju. Da, to je ljudska izobrazba!

Verski mir, ki naj bi — po mnenju “Piccola” — označal dobo škofovanja mons. Nagla, ilustruje naslednji dogodek: V Laniščah v Istri je bila na sv. Štefana dan cerkev polna ljudi. Ljudstvo je sicer že prej vedelo za naredbo škofa Nagla, s katero se prepoveduje najmanjša rabla slovenskega bogoslužja. Vendar je ljudstvo mirno čakalo. A ko je duhovnik zapel “Gloria in excelsis Deo”, tedaj je nastal hrušč in trušč in ljudje so zapustili cerkev. Šlo je iz cerkve vse: staro in mlado, moški in ženske, otroci in starčki, da, celo ministranta sta pustila duhovnika samega pred oltarjem. — In lko je duhovnik uvidel, da bi maseval sami sebi, je maso prekinil in odšel iz cerkve še on. — Kakor v Laniščah na dan sv. Štefana, tako ni bilo na Božji maše v Slunju, v Brestu, v Vodiceh, ne v Munah. V tej krajih ni hotel niti cerkovnik zvongiti k maši, ker je vedel, da se bo maša pela latinski. — Sploh pravijo ljudje, da ne pojdejo več v cerkev, dokler ne bo dotična Naglova odredba preklicana. — Kakor se vidi, je omenjena naredba škofa Nagla rodila v Istri svoj sad. In to naj bi bil verski mir? In to naj bi bilo v korist cerkve, v korist Rima? — Ne, to je le v korist naroda, ki le na ta način spregleda in spozna svoje preganjalce!!!

A K O

pošiljaš

denarje v staro domovino,

obrne se na zanesljivo tvrdko, ktera ti hitro in pošteno postrče

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

A K O

potuješ v staro domovino, kupi

parobrodni listek

pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

A K O

želiš svojega sorodnika, ženo ali kakega drugega iz starega kraja vzeti v to deželo, kupi

parobrodni in železniški listek

pri

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

A K O

želiš svoje trdo prislužene novce sigurno in obrestonosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrni se na

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

NEW YORK.

A K O

pa poslušaj ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slabo, pa ni krivda

Frank Sakser Co.

Vedno večja prodaja Severovih Zdravil je najboljši dokaz njihove vrednosti.

Nikarte se mučiti s kašljem!....

Najpogostnejše obolenje po zimi v našem podnebjju so prehladi in kašlji. To najbolj opaziš, če stopiš v sobo polno ljudi. Kako stransko polkašljanje! Skoro vsaka druga oseba ima kašelj. Ali tudi ti? Zakaj ga ne prenehaš?

SEVEROV
BALZAM ZA PLJUČA

presega vse leke za hitro olajšbo kašljev, hripavosti, vnetja sapnika, davice, neduhe, vnetja prsne mreže, pljučnice in drugih neprilnih pljuč in grla. Pomagal je, ko so bile druga zdravila brezuspešna.

Prežene vsako vrsto kašlja. Razkroja nakopičeno sluz. Napravlja dihanje lahko. Prepreča mučna obolenja.

Če se hočeš obdržati resnih neprilik, začni ga uživati takoj. Cena 25 in 50 centov.

“Z veseljem poročam” piše g. Stanislav Bartosiavič iz Freeland, Pa., “da mi je Severov Balzam za pljuča koristil več, nego vsa zdravila predpisana mi po zdravnikih. Priporočal sem Severova Zdravila mnogim znancem v tem kraju in vsi jih smatrajo za zelo izdatna.”

Na prošji v lekarnah Pri nakupu zahtevaj Severovih Zdravil Imaš li naš Almanah za leto 1910? Ako ne, vprašaj zanj. Zastonj ga dobiš.

Imej ga pri roki!

Niti en dan ne bodi brez zdravila, ki je tolikrat potevho v sienerni hiši za utešenje krajne bolečine, olajšanje vnetja in razganjanje otekline. To zdravilo je

SEVEROVO
OLJE SV. GOTHARDA.

Nadevano zunaj kot mazilo lajša revmatizem, nrvralgijo, mišične krče, izvinjenja, odrge, otekline, žive rane, bol v hrbtu, tesnobo čez prsa in splošne rane. Dostikrat prepreči zastrupljanje krvi, če se nadene o pravem času. Cena 50c.

Vliva novo življenje.

Spolna slabost, blodost, začasna glavobol, neredno izločevanje, težka prebava, zolcnica in razne druge nerednosti želodca, jeter in drobja izginejo, če uživas.

SEVEROV
ŽIVLJENSKI BALZAM.

Deluje na vse telesne tkanine in žleze, jih krepi in vliva novega življenja vanje, tako da primerao vrše svoje delo. Prava tonika za blede dekleta in slabotne žene. Cena 75c.

Zaupen zdravniški svet zastonj vsem.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjete	\$1.80
Jakob Ruda	—60
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za lahkomijske ljudi	\$1.25
Kralj na Betaniji	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Krpanova kobila	\$2.00
Hlapec Jernej	—75
Zgodbe	\$1.00
Za križen	\$1.50
Ob zori	\$1.50

Kersnikovi spisi:

Cyklamen, I. snopič	\$1.25
Agitator, II. snopič	\$1.25
Na žerjancih, III. snopič	\$1.25
Lutski ljudje, IV. snopič	\$1.25
Rošljini in Verjanko, V. snopič	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopič	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. snopič	\$2.50
Berite novice, IX. snopič	\$1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povesti, I. zvezek	\$1.00
" " " " II. " "	\$1.00
" " " " III. " "	\$1.00
" " " " IV. " "	—80
" " " " V. " "	\$1.25

Jurčičevi spisi:

I. zvezek	—60
II. " "	—60
III. " "	—60
IV. " "	—60
V. " "	—60
VI. " "	—60
VII. " "	—60
VIII. " "	—60
IX. " "	—60
X. " "	—60
XI. " "	—60

Sienkiewiczovi spisi:

Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00
Mali vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	—15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo	—60
Jagode	—60
Lešniki	—60
Zimski večeri	—60

Knezova knjižnica:

I. zvezek	—40
II. " "	—40
VII. " "	—50
IX. " "	—40
X. " "	—40
XI. " "	—40
XII. " "	—40
XV. " "	—75

Tavčarjeve povesti:

I. zvezek	\$1.35
II. " "	\$1.35
III. " "	\$1.35
IV. " "	\$1.35
V. " "	\$1.35

Tolstojevi spisi:

Rodbinska sreča	—40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	—80

Venec slov. povesti:

III. zvezek	—60
IV. " "	—60
V. " "	—60
VI. " "	—60
VII. " "	—60
VIII. " "	—60
IX. " "	—60

Zabavna knjižnica:

13. zvezek	—50
14. " "	—30
15. " "	—60
16. " "	—75
17. " "	—40
20. " "	—75

Tajnosti španske inkvizicije:

I. zvezek	—05
II. " "	—05
III. " "	—05
IV. " "	—05

Knjižnica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek	—40
II. " "	\$1.00

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak	—35
Moment	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	\$1.25
Igračke	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	—50
Spolne bolezni	—25
Dobra gospodinja	\$1.50
Primož Trubar	50c
Dobra kuharica	\$3.00
Medvedji lov	—50
Tisoč in ena noč	\$1.00
Kapitan Žar	—60
Na divjem zapadu	—60
Džungl	\$1.00
Na rakovo nogo	50c
Srce	\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	—75
po	—75
Marica	—40

SPRETNOST POLICIJE.

(KONEC.)

Mesto New York potroši vsako leto \$5,000,000 za vzdrževanje požarne brambe. Zgube po požarih v zadnem letu, so mestjani in razne zavarovalne družbe imeli sedemkrat toliko. V gornjih podatkih smo dokazali le izdane svote, katere so se skupaj stekle potom davkov v zločinske namevate. Bilo bi nes pametno premisljevati o tem, kakor tudi o stroških požarne brambe, ki pokrivajo žrela naših ognjev. Kaj pa o žrelih naših zločincev?

V zapisniku moje poročevalne knjižice stoji črno na belem zapisano, da imamo desetkrat toliko nekaznovanih zločincev kot jih imamo kaznovanih. Registrator Hill iz Birmingham na Angleskem, pravi v svojem obširnem poročilu, katerega je razposlal med svet, o zločincih sledeče: Prostihi profesionalni zločinec je petkrat toliko, kolikor jih je zaprtih. In naši ameriški statistiki so pripoznali to izjavo g. Hilla veljavno tudi za Ameriko. Na sto tisoč obsojencev, je torej pol milijona kriminalnih lopovov prostih.

Poročilo newyorške Prison and Reform Association podaja povprečni prideljek na posameznega zločince v zaporu na \$1,600 letno, s pripombo da toliko je gotovo ako ne več, manj ne. Ako pomnožim ta poročila s številkami naših profesionalnih zločincev, in sicer tako, da razdelimo poročilo registratorja Hill-a na dvoje in računamo si, da število naših zločincev izven zaporov naj bi bilo 250,000 — kar bi ne bilo preveč po izračunjenih podatkih — potem imamo ogromno svoto \$400,000,000, katero nam v zaporih "prislužijo" vsako leto naši lopovski zločinci!

Kdo naj zapopade vse to? Gentlemen policije, kaj pravite vi k temu?

Toda končali nismo še, izračunali smo še davke in dobiček zločincev. V poštev pa moramo vzeti, ne samo zločince pač pa tudi njegove žrtve.

Trgovina, ki se vrši med zločinci in prejemalci ukradenega blaga; tako blago prinese navadno eno četrtino, ali petino od prave vrednosti, včasih tudi manj. Ta plen se vrsti od navadnih žlic pa gor do demantov, od Panamskih klobukov do cloisonné vases in od konja do avtomobilov. Adam Worth, je bil mogoče eden najpredzmejših roparjev in zavratnih napadalcev, kar jih je svet kdaj poznal; poročilo Pinkertonov skrivne družbe pravi, da si je Adam Worth skoz svoje življenje \$3,000,000 nakradel. V začetku 1860 leta, vlomila je družba treh drznih roparjev v urad mešetarske Banke Lord v New Yorku ter ukradla vrečo z denarnimi bondi in skupni vrednosti \$1,200,000 s katero svoto so tudi pobegnili, v varno zavetje! Na primer, vlomilec pride v tvojo hišo ter pobere vso vrednost. Recimo, da je pobral uro, vso žensko zlatnino, na zadnje je še zmetel vso srebrnino v svojo vrečo. Drugo jutro, ko si opazil tatvino, zračunaj si, da te je stala 800 do 1000 dolarjev v gotovini. Lopova niso prijeli in tvoja vrednost je torej za vedno izginila. Tat pa je oddal te vrednosti v zastavljalnici tri bloke od tebe — da, to se je že večkrat pripetilo — ali pa jih je odnesel kam v kakšno drugo mesto, kjer imajo takovi lopovi navadno zveze. Dobil je recimo \$200.00 za enonočno delo. To torej je svota, s katero računamo in je plačilo gospodov, ki žive od svoje bistroumnosti — profosjona zločincev. V dosego namena, da dosežemo popolno razrešitev, koliko stanejo zločini, moramo sedaj še zračunati zgubo žrtve, v kateri naj bo tudi tvoja svota 800 ali 1000 dolarjev uvrščena.

Naša umetnost nas privede s tem pod okrilje visokega računstva ki nas precej iznenadi. Recimo, da od prislužene svote \$400,000,000 naših zločincev se le ena četrtina upošteva, kot v denarju ali vrednostnih papirjih. Vse drugo pa je dobiček od ukradenega blaga, ki je bilo prodano pod polovično ceno ali eno tretjino. Sedaj izračunaj celo svoto zvebe sam, ki so jo imele žrtve. Mogoče te tu umetnost spravi v lastno zadrego, ako pomisliš na 50,000 ali 100,000 ali 200,000 do-

larjev ukradenega blaga, v večjih slučajih tudi več, kakor ona svota \$173,000 v gotovini, ki je bila 25 feb. leta 1907 iz pošne blagajne v Chicagi ukradena ali ona \$120,000 v državnih bondbih ukradenih v Denver, Colo. od Henry Comstock, ali ona velika tatvina 11. junija 1905 v Fall River na ladji Puritan, ali katerekoli tatvine okoli New Yorka, kakor ona, ki je v treh letih 1905, 1906 in 1907 dala svojemu mojestru nad en milijon dolarjev; ali — toda zakaj odlašati z podatki? Policiji se na misel ne pride, da bi zanikala o državnih dokladah našim zločincem. Stvari nismo tako visoko vračunali kot nekateri kriminologi, s katerimi se je pisatelj tozadevno posvetoval. To so po poročilih, istiniti podatki ter navadni podatki in množitve.

V dveh mestih, to je v Chicagi in New Yorku so v zadnem letu en milijon dolarjev vrednega ukradenega blaga zopet dobili nazaj. Kolikokrat ta svota ni bila odkrita? Letne knjige naše policije — skoraj vse — ti ne povejo ničesar. Prepovedano jim je povedati karkoli. Listina, v kateri je pisatelj nabral vse jednake podatke obsega 100 strani, v kateri se nahajajo razne policijske fraze kakor "odstavljeno kolo se je našlo na ulici, vpeljana licen-se za maskaradno veselice, ulične svetilke zadno noč niso gorele, večje število pisem prejeli in odgovorili, dovoljeni pogrebi, zgrubljeni otroke našli", itd., itd. Ako pa pogledamo v isto knjigo po vrednosti ukradenega blaga, katero je bilo razglašeno med letom, število ropov, vlovov in umorov pa iščemo zaman.

Pred leti so bili ameriški zlatninarji primorani organizirati narodno skupino detektivov, da so pazili na njih premoženje. Ravnotako so storili bankirji v svoje varstvo, kakor tudi hotelirji, železniške družbe in drugi, ker se na policijo niso mogli zanašati, pa tudi ceneje so shajali s lastno organizirano policijo. Bode li ameriško ljudstvo tudi primorano najeti si privatno policijo? Getlemen policije, vi ste obtoženi.

Varstvo posestva in življenja je v vaših rokah. Vi pa ga niste varovali — ga niste branili.

Zakaj?

Listnica uredništva.

— Dopisovatelj iz DeKalba: — Vaš dopis ne moremo priobčiti. S istim osmešite sebe in društvo. Rajše pišite kaj stvarnega in pozabite na "fajfo". — Razni drugi dopisi pridejo na vrsto prihodnjic. — Član S. N. P. J. Mi nismo krivi, da podpre se niste prejeli. Mi vendar ne izplačujemo nobenih bolniških podpor za S. N. P. J. Ker pa pravite, da se vam vse preneumno zdi in da bodete storili potrebne korake za plačilo vam pripadajoče podpore, ne bomo vašega dopisa priobčili. Sicer pa ne vemo zakaj glavni urad ne izplačuje podpor, ko vendar v svojem zadnjem poročilu objavljaja čez \$20,000 gotovine. Radi nas storite kar vam drago. Za nas je vse prav. Isto velja prizadetim v Clevelandu, Chicago in vsepovsod.

Brzjav brez žice v žepu. Iz Monakovega poročajo, da se je tam posrečilo prof. Cerebotaniju konstruirati za brezžični brzjav aparat, ki se da nositi v žepu. Prejemna postaja obstoji iz aparata, podobnega kronometru in ima na okrogli plošči razna znamenja. Na dveh krajih so zarezane, kamor se pritrdijo žice. Poleg tega ima prejemnik brzjavke palico in žico. Palica ima kovinasto armaturo. Brzjavke se lahko odpošiljejo na daljavo 30 do 40 km. Brzjavka se čita z okrogle ploščice aparata, kjer kazalec kaže razne črke, kakor jih brzjavi odpošiljalec. Dosedanje vesti o aparatu so prav ugodne.

Za franke. Iz ravncar izdane katoliške statistike je razvidno, da je obiskalo v zadnjih desetih letih lurdsko čudodelno jamo in katoliške bolnišnice v Lurdu 3049 zdravnikov in 53,985 bolnikov na 2886 posebnih romarskih vlakih. Samo v minulem letu se je pripe-ljalo na 602 vlakih krog 10,000 bolnikov, v "čudodelni" vodi se je kopalo 131,261 romarjev. Dohodki, ki jih je imela mestna uprava od tujcev, so znašali v zad-

njem letu nad 135,000 frankov. Posta je prodala za 110,000 frankov več poštne vrednosti kakor lamsko leto. Dohodki železnice so bili leta 1909 za 26,729,425 frankov višji nego prejšnje leto. Iz različnih podatkov je razvidno, da so lamsko leto pustili romarji na Francoskem 50 do 60 milijonov frankov. Kalke ogromne do-

bičke daje pobožno ljudstvo francoskim brezvercem, priča v decembru izdani duhovski list "Lourdes-Rosen", ki prinaša iz Lurda sledeče poročilo: "G. Walter-Lages je prodal svojo trgovino z devocijonalijami (molki, podobice itd.), znano pod trdsko "Pri katoliški alijanci", trgovski družbi, katere družabnik je znani lurdski žid Gaston Weil. Walter je imel od svoje trgovine vsako leto okroglo 221,660 frankov dobička, in nova družba obeta svojim alkeijonarjem 20 do 30 odstotno dividendo. Lurdski romarji se opozarjajo, da podjetje ne zasluži nikakega zaupanja." Gaston Weil bo najbrž kljub temu bojkotnemu pozivu vlek el svoje dividende.

Naroden dobrotnik. Bilški hr-vatski poslanec dr. Gjuro Zerjav- vič je daroval svojo hišo v Zagreb, vredno 200,000 kron za ohranitev tehnične fakultete ali tehnične šole. Nadalje je daroval 20,000 kron za zgradbo "Sokol-skega doma" v Zlatarju. Dr. Zerjav- vič je župnik v Mariji Bistrici in je odločen naroden duhovnik, ki obsoja klerikalizem.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

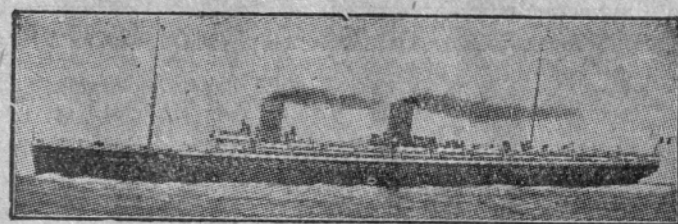
Argentina	 9. Feb. 1910	Alice	 2. Mar. 1910
M. Washington	19. Feb. 1910	Oceania	 16. Mar. 1910

Parniki odpujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občeje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA
Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.			
La Provence	30.000 HP	La Lorraine	22.000 HP
La Savoie	22.000 HP	La Touraine	20.000 HP
Chicago, nov parnik.....9500 HP			

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.
MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.
Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

POZOR!

Naznanjam si. občinstvu

V MILWAUKEE, WIS.

da sem odprl trgovino s čevlji in raz-
novrstno obubo. V zalogi imam
najboljše čevlje, katere izdeluje sve-
tomo znana:

METCALF BRADLEY CO.

V zalogi imam MOŠKO SPODNJO
OBLEKE, SRAJCE, KRAVATE itd.

JOHN ERMENC

288 Grove St.

Milwaukee, Wisconsin

Najnižje cene!

Naznanilo in priporočilo.

Slovenec v Denverju in okolici, kakor oim potujočim skoz Denver naznanjava, da sva odprla:

GOSTILNO "TRIGLAV"

kjer točiva vedno sveže "TIVOLI" pivo. Inava pravo starokranjsko kuhinjo ter snažne sbe za prenočišče.

Gostilna "TRIGLAV" se nahaja v bližini "UNION" postaje, na vogalu 17. in Blake ulice. Pazi na slovenski napis! Dobra in točna postrežba! Svoji k svojim!

SCHEIN & PIRICH, lastnika

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popraviljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastonj.